

บทที่ 3

หลักเกณฑ์การนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการปล่อยชั่วคราวตาม กฎหมายต่างประเทศและกฎหมายไทย

การใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์(Electronic Monitoring) ในกระบวนการยุติธรรม อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring) เป็นอุปกรณ์ในการควบคุมผู้กระทำผิด ซึ่งประกอบด้วยตัวอุปกรณ์ส่งสัญญาณ (Transmitter Device) ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะนิยมใช้ติดตัวผู้กระทำผิดมีลักษณะคล้ายนาฬิกาข้อมือ หรือสายหนังรัดข้อมือเชื่อมต่อตัวอุปกรณ์รับสัญญาณ (Receiver Unit) และศูนย์ควบคุมกลาง (Monitoring Center) ซึ่งทำหน้าที่ในการควบคุมและสอดส่องตัวผู้กระทำผิดให้อยู่ภายในสถานที่และเวลาที่กำหนด เช่น การควบคุมตัวในบ้าน สถานที่พักอาศัย หรือสถานที่อื่นๆ ที่มีความเหมาะสมแทนการจำคุกผู้กระทำผิดในเรือนจำ

การใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวผู้กระทำผิดในกระบวนการยุติธรรมในช่วงก่อนมีคำพิพากษา (Pre-Trial) มักใช้กับจำเลยที่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว เพื่อจุดประสงค์ในการติดตามผู้ถูกกล่าวหาเพื่อให้มาปรากฏตัวต่อศาลตามวันนัด และช่วยป้องกันการก่ออาชญากรรมอื่นๆ ได้ ดังนั้นในขั้นตอนนี้จะใช้เพื่อการสังเกต เฝ้าระวังเป็นหลัก ตัวอย่างของประเทศที่ใช้ระบบนี้ได้แก่ ประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศแคนาดา และประเทศอิสราเอล โดยแต่ละประเทศจะมีหลักเกณฑ์โดยสรุปดังนี้

1. ประเทศสหรัฐอเมริกา มีการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นครั้งแรกในช่วงปี ค.ศ.1980-1990 โดยในช่วงปี ค.ศ. 1990-2000 มีการใช้โปรแกรมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ต่อผู้ต้องขังจำนวน 12,000 คน ภายหลังจากพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับกำหนดทางเลือกแทนการจำคุกได้ประกาศใช้ในปี ค.ศ.1994 ทำให้มีการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ต่อผู้กระทำผิดมากขึ้นดังจะเห็นได้จากในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.1998 มีการนำโปรแกรมการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้กระทำผิด จำนวน 95,000 คน ซึ่งรวมทั้งผู้กระทำผิดก่อนตัดสินคดีการควบคุมตัวผู้กระทำผิดที่บ้าน การคุมประพฤติ การพักการลงโทษ และการควบคุมเยาวชนที่กระทำผิด ประเทศสหรัฐอเมริกามีการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการควบคุมจำเลยในระหว่างการประกันตัว สำหรับผู้ที่ไม่มียกเงินที่ใช้ในการประกันตัว

นอกจากนี้ยังสามารถใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์กับผู้ที่ถูกพิพากษาในครั้งแรกได้ซึ่งจะมีความรุนแรงของไทยน้อยกว่าการถูกจำคุกในเรือนจำ แต่จะมีความรุนแรงมากกว่าการคุมประพฤติ

โดยในปี ค.ศ. 1988 มีผู้กระทำผิดที่ถูกควบคุมด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์แทนการจำคุก นอกจากนี้ มลรัฐในภาคเหนือได้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นทางเลือกโดยตรงแทนการจำคุกโดยศาลจะ พิจารณาผู้กระทำผิดที่มีโทษให้จำคุก และหากผู้กระทำผิดมีความยินยอมให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ในการควบคุมรวมทั้งได้มีการพิจารณาถึงความเหมาะสม จะมีการลงโทษโดยการใช้อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ในการควบคุมตัวผู้กระทำผิดปัจจุบันประเทศสหรัฐอเมริกามีการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ในทุกมลรัฐ

2. ประเทศแคนาดา มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการควบคุมผู้กระทำผิดเป็นครั้งแรกเป็นโครงการนำร่องใน ค.ศ.1987 ประเทศแคนาดาแม้จะไม่มีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดให้จำเลย ในระหว่างประกันตัวใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ แต่ศาลสามารถสั่งให้จำเลยถูกควบคุมด้วยอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ที่บ้านได้สำหรับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศแคนาดา ได้มีการประเมิน การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ใน 3 เมืองได้แก่ British Columbia, Newfoundland เป็นโปรแกรมการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในขั้นตอนของราชทัณฑ์ และ Saskatchewan ในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ในขั้นตอนของศาล

3. ประเทศอังกฤษ การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศอังกฤษได้เรียกว่า The Home Detention Curfew (HDC) ได้ถูกนำมาใช้เป็นครั้งแรกในปี ค.ศ.1999 สำหรับผู้ต้องขังที่ถูกตัดสินคดี เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 3 เดือนแต่ไม่เกิน 4 ปี ที่กำลังจะพ้นโทษตั้งแต่ 60 วันขึ้นไป ซึ่งผ่านการ ประเมินด้านความเสี่ยงและมีสถานที่พักอาศัยที่เหมาะสมจะเป็นผู้ที่ได้รับเลือกให้ใช้อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ในการควบคุม นอกจากนี้มีการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สำหรับผู้ต้องหาในระหว่าง คดีที่ได้รับการประกันตัว โดยใน ค.ศ.1989 ผู้ต้องหาในระหว่างคดีที่ได้รับการประกันตัวจำนวน 50 คนได้รับการประกันตัวโดยการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ในการควบคุม และยังคงมีการใช้ในประเทศอังกฤษและสหราชอาณาจักรในปัจจุบัน เช่น การควบคุมตัวจำเลยที่เป็นเยาวชนอายุระหว่าง 12 - 16 ปี ด้วย อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และในสหราชอาณาจักรมีการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สำหรับควบคุมผู้ต้องขังที่ได้รับการพักการลงโทษ

4. ประเทศอิสราเอล ได้มีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มาใช้กับผู้กระทำผิดเพื่อเป็นการ ลดปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ โดยมีการเริ่มนำมาใช้ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ.2005 สำหรับผู้ต้องหาที่ ได้รับการประกันตัว และผู้ต้องขังที่ได้รับการพักการลงโทษ โดยให้อำนาจแก่ตำรวจในการ ควบคุมดูแลผู้กระทำผิดที่ได้รับการควบคุมตัวด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

ในบทนี้ผู้ศึกษาจะขอนำเสนอหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ใน ขั้นตอนก่อนมีคำพิพากษาของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ ดังนี้

3.1 กฎหมายมลรัฐจอร์เจีย ประเทศสหรัฐอเมริกา¹

กฎหมายเกี่ยวกับการประกันตัวของประเทศสหรัฐอเมริกา (The Federal Bill Reform Act 1984) มีหลักว่า เมื่อบุคคลใดถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดมาปรากฏตัวต่อหน้าผู้พิพากษา ผู้พิพากษา นั้นจะต้องให้มีการปล่อยบุคคลนั้นชั่วคราวบนพื้นฐานของการยอมรับสถานะของบุคคลหรือ หลักประกันในจำนวนเงินที่ศาลกำหนด เว้นแต่ผู้พิพากษาเห็นว่า การปล่อยชั่วคราวดังกล่าวจะไม่ เพียงพอต่อการปรากฏตัวของบุคคลนั้น หรือการปล่อยชั่วคราวจะทำให้เกิดอันตรายต่อบุคคลอื่นหรือ สังคม ผู้พิพากษาจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายข้อรวมกันเพื่อความมั่นใจว่าบุคคลนั้น จะมาตามกำหนดนัดและไม่เป็นอันตรายต่อบุคคลอื่นหรือต่อสังคม²

เนื่องจากการถกเถียงกันในเรื่องความยากจน The Federal Bail Reform Act 1966 กำหนด ว่าเงินประกันเป็นทางเลือกหนึ่งของการปล่อยชั่วคราวเท่านั้น จึงเกิดข้อถกเถียงกันว่าในกรณีที่จำเลยมี ฐานะยากจนผู้พิพากษาจำเป็นต้องเลือกหนึ่งในทางเลือกหรือไม่ ต่อมา The Federal Bail Reform Act 1984 วางหลักไว้อย่างชัดเจนว่า “ศาลจะต้องไม่ใช่เงื่อนไขทางการเงินซึ่งมีผลกระทบต่อ การคุมขัง ก่อนการพิจารณาของศาล” หากจำเลยที่ยากจนมาศาลตามกำหนดนัดได้ตามเงื่อนไขใดเงื่อนไข หนึ่งแต่จำเลยกลับต้องถูกคุมขังเนื่องจากศาลใช้วิธีเงินประกัน ทำให้ไม่สามารถนำเงินมาวางในการ ประกันตัวได้จึงเป็นข้อจำกัดที่เกินสมควร³

การควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) ถูกใช้เพิ่มมากขึ้นใน กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของสหรัฐอเมริกาทั้งในระดับรัฐบาลกลาง มลรัฐและระดับท้องถิ่น กล่าวคือ ไม่น้อยกว่า 33 มลรัฐที่ควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) โดยระบบการหาตำแหน่งโดยดาวเทียม (Global Positioning System Or GPS)⁴

ส่วนมลรัฐอื่น ๆ ควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) โดยระบบอื่น⁵

¹ ซีต้า ธนฐิติวงศ์. (2553). *การควบคุมผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 66.

² จิตติมา กำธรวิวรรณ. (2549). *การปล่อยชั่วคราวโดยกำหนดเงื่อนไข ศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศสหรัฐอเมริกา*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 19.

³ เรื่องเดียวกัน. หน้า 23.

⁴ มลรัฐฟลอริดาเริ่มใช้การควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) โดยระบบการหา ตำแหน่งโดยดาวเทียม (Global Positioning System or GPS) ในปี 1997 ซึ่งเป็นรัฐแรกที่ใช้ระบบ GPS

⁵ Pennsylvania Department of the Auditor General, Bureau of Special Performance Audits, “Using GPS technology to monitor sex offenders : Should Pennsylvania do more?”, (Harrisburg, PA: Pennsylvania Department of the Auditor General, 2008), 5. อ้างถึงใน ซีต้า ธนฐิติวงศ์. *เชิงอรรถที่ 1*. หน้า 67.

แม้ว่าปัจจุบันในสหรัฐอเมริกา โปรแกรมการควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) จะมุ่งเน้นผู้กระทำความผิดทางเพศ การควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) ยังใช้ในการควบคุมจำเลยหลายประเภท เช่น ใช้ในการคุมประพฤติ ในชั้นก่อนพิจารณา ชั่งลงโทษจำคุก และพักการลงโทษ⁶ บางครั้งการควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) ยังใช้ในการลงโทษแทนการจำคุกทั้งหมด⁷ ซึ่งตามกฎหมายหรือข้อบังคับอาจเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้โดยในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) ต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมหรืออาจให้ใช้ควบคู่ไปกับการจำคุกเลย⁸

มลรัฐจอร์เจีย ประเทศสหรัฐอเมริกาได้นำการควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) มาใช้ในกระบวนการยุติธรรม ในขั้นตอนก่อนมีคำพิพากษา ดังนี้

1. ก่อนมีคำพิพากษา (Pre-Trial)

ประมวลกฎหมายของมลรัฐจอร์เจีย ลักษณะที่ 17 บทที่ 6 มาตรา 1.1 ได้วางหลักเกณฑ์การปล่อยตัวจำเลยในระหว่างการพิจารณาที่ต้องใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้ถ้าปรากฏแก่ศาลว่า จำเลยอยู่ในเขตอำนาจศาลนั้นเป็นผู้มีความเหมาะสมที่จะใช้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาเป็นอำนาจของศาลที่สามารถใช้ดุลพินิจตัดสินและให้สิทธิจำเลยที่มีคุณสมบัติตามประมวลกฎหมายในส่วนนี้ปล่อยตัวไปภายใต้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาได้ ผู้พิพากษาเท่านั้นที่มีอำนาจในการใช้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา ถ้าผู้พิพากษานั้นมีเขตอำนาจในการคุมขังความคิดที่ได้เกิดขึ้นและจำเลยก็มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการคุมขังภายใต้ อนุมาตรา อี ของประมวลกฎหมายมาตรา 17-6-1 เมื่อศาลซึ่งมีเขตอำนาจได้คุมขังจำเลยแล้วได้กำหนดว่า จำเลยเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้ประกันตัวตามอนุมาตรา อี ของประมวลกฎหมาย 17-6-1 และได้ชดใช้เงินตามที่

⁶ Ann H. Crowe, Linda Sydney, Pat Bancroft, and Beverly Lawrence, "Offender Supervision With Electronic Technology: A User's Guide", (Lexington, KY: American Parole and Probation Association, 2002), 5. อ้างถึงใน ซีต้า ธนฐิติวงศ์. เจริญธรรมที่ 1. หน้า 67.

⁷ Tracy M.L. Brown, Steven A. McCabe, and Charles Wellford, "Global Positioning System (GPS) Technology for Community Supervision: Lessons Learned", (Falls Church, VA: Center for Criminal Justice Technology, 2007), 25. อ้างถึงใน ซีต้า ธนฐิติวงศ์. เจริญธรรมที่ 1. หน้า 67.

⁸ Crown et al., "Offender Supervision With Electronic Technology: A User's Guide", 18. อ้างถึงใน ซีต้า ธนฐิติวงศ์. เจริญธรรมที่ 1. หน้า 67.

กำหนดในการปล่อยจากที่คุมขังแล้วศาลจะแจ้งไปยัง sheriff ว่าจำเลยจะถูกปล่อยในเงื่อนไขโปรแกรมการควบคุม โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา⁹

ส่วนคุณสมบัติที่จะได้ประกันตัวตามอนุมาตรา อี ของประมวลกฎหมายมาตรา 17-6-1 ที่ศาลอนุญาตให้ประกันตัวได้ถ้าพบว่า

- 1) ผู้ต้องหาไม่มีความเสี่ยงที่จะหลบหนีจากเขตอำนาจศาลหรือจะไปปรากฏตัวต่อศาลเมื่อศาลต้องการ
- 2) ผู้ต้องหาไม่คุกคามหรือเป็นอันตรายต่อบุคคลใด ๆ ทรัพย์สินใด ๆ ในชุมชน
- 3) ผู้ต้องหาไม่มีความเสี่ยงที่จะกระทำความผิดร้ายแรงในระหว่างพิจารณาและ
- 4) ผู้ต้องหาไม่มีความเสี่ยงที่จะทำการข่มขู่พยานหรือทำการขัดขวางใด ๆ ต่อการจัดการความยุติธรรม

อย่างไรก็ตาม ถ้าผู้ต้องหาถูกกล่าวหาว่ามีความผิด a serious violent felony และถูกตัดสินว่ามีความผิด a serious violent felony หรือความผิดตามกฎหมายของมลรัฐอื่นหรือของรัฐบาลกลางซึ่งถ้ากระทำความผิดในมลรัฐนี้ถือเป็นการผิด a serious violent felony บุคคลนั้นจะต้องพิสูจน์ได้แย้งว่าไม่ใช่เงื่อนไขที่ทำให้ลดความเชื่อมั่นในการที่เขาจะปรากฏตัวต่อศาลเมื่อศาลต้องการหรือไม่ปลอดภัยต่อคนอื่นและชุมชนซึ่งความผิด a serious violent felony นั้นกำหนดไว้ในมาตรา 17-10-6.1¹⁰

⁹ Georgia Code 17-6-1.1 (b) If it appears to the court that a defendant subject to its jurisdiction is a suitable candidate for electronic pretrial release and monitoring, the court may, in its sole discretion and subject to the eligibility requirements of this Code section, authorize the defendant to be released under the provisions of an electronic pretrial release and monitoring program. A judge may only authorize electronic pretrial release and monitoring if that judge has jurisdiction to set a bond for the offense charged and the defendant is otherwise eligible for bond under subsection (e) of Code Section 17-6-1. When a court of competent jurisdiction has already set bond for a defendant indicating that the defendant is otherwise eligible for release on bail pursuant to subsection (e) of Code Section 17-6-1, in addition to accepting cash in satisfaction of the bond set by a court, the court may instruct the sheriff that the defendant is to be released to an electronic pretrial release and monitoring program. อ้างถึงใน ซีต้า ธนจิตวิวงศ์. เชิงอรรถที่ 1. หน้า 68.

¹⁰ Georgia Code 17-6-1 (e) A court shall be authorized to release a person on bail if the court finds that the person:

- (1) Poses no significant risk of fleeing from the jurisdiction of the court or failing to appear in court when required;
- (2) Poses no significant threat or danger to any person, to the community, or to any property in the community;
- (3) Poses no significant risk of committing any felony pending trial; and

นอกจากวิธีประกันตัวภายหลังหรือเงื่อนไขพิเศษของการคุมขังจำเลยสามารถถูกปล่อยออกจากที่คุมขังในระหว่างพิจารณาได้ในเงื่อนไขที่จำเลยได้ปฏิบัติตามหลักการและเงื่อนไขของโปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาซึ่งได้รับความเห็นชอบตามอนุมาตรา เจ แล้ว sheriff จะเข้าทำสัญญากับผู้จัดหาโปรแกรมที่ได้รับความเห็นชอบ บริษัทที่เกี่ยวกับการคุมขัง, ตัวแทนที่เกี่ยวกับการคุมขังหรือผู้จัดหาบริการในระหว่างพักการลงโทษจะเป็นผู้จัดการในบริการนี้¹¹

จากหลักกฎหมายข้างต้นได้วางหลักเกณฑ์การใช้มาตรการการควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา ดังนี้

ประการแรก การอนุญาตให้ใช้มาตรการการควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาเป็นอำนาจของศาลที่มีเขตอำนาจในการตัดสินคดี

ประการที่สอง จำเลยที่มีสิทธิใช้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในชั้นก่อนมีคำพิพากษาต้องเป็นผู้มีความเหมาะสมที่จะใช้โปรแกรมดังกล่าวและจำเลยต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการประกันตัวตามอนุมาตรา อี ของประมวลกฎหมายในมาตรา 17-6-1 นอกจากนี้จำเลยต้องให้เงินประกันตามที่ศาลกำหนด

3.1.1 กระบวนการพิจารณาสั่งให้ใช้การควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

จากประมวลกฎหมายของมลรัฐจอร์เจียมาตรา 17-6-1.1 (a),(b) การที่ศาลจะสั่งให้ใช้การควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาเป็นเรื่องดุลพินิจของศาลเท่านั้นคือ จำเลยที่อยู่ในเขตอำนาจศาลนั้น ถ้าศาลเห็นว่าเป็นผู้มีความเหมาะสมที่จะใช้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาและที่มีคุณสมบัติที่จะได้รับการประกันตัวตามอนุมาตรา อี ของ 17-6-1 ศาลสามารถใช้ดุลพินิจและให้สิทธิปล่อยตัวไปภายใต้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาได้ซึ่งต้องมีลักษณะดังนี้ศาลจึงจะอนุญาตให้ประกันตัวได้ถ้าพบว่า

-
- (4) Poses no significant risk of intimidating witnesses or otherwise obstructing the administration of justice.

¹¹ Georgia Code 17-6-1.1 (a) In addition to other methods of posting bail or as special condition of bond, a defendant may be released from custody pending the trial of his or her case on the condition that the defendant comply with the terms and conditions of an electronic pretrial release and monitoring program which is approved pursuant to subsection (j) of this Code section. The sheriff of a county may enter into agreements with such approved providers. A bonding company, bonding agent, or probation service provider may be a provider of such services. อ้างถึงใน ซีต้า ธนรัฐวิวงศ์. เชิงอรรถที่ 1. หน้า 69.

- 1) ผู้ต้องหาไม่มีความเสี่ยงที่จะหลบหนีจากเขตอำนาจศาลหรือจะไม่ปรากฏตัวต่อศาลเมื่อศาลต้องการ
- 2) ผู้ต้องหาไม่คุกคามหรือเป็นอันตรายต่อบุคคลใด ๆ ทรัพย์สินใด ๆ ในชุมชน
- 3) ผู้ต้องหาไม่มีความเสี่ยงที่จะกระทำความผิดร้ายแรงในระหว่างพิจารณาและ
- 4) ผู้ต้องหาไม่มีความเสี่ยงที่จะทำการข่มขู่พยานหรือทำการขัดขวางใด ๆ ต่อการจัดการความยุติธรรม

แต่จำเลยอาจจะไม่ถูกปล่อยตัวหรือยังคงต้องอยู่ในที่คุมขังแม้จะใช้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา ถ้าจำเลยเป็นผู้ที่ได้รับหมายหรือถูกกล่าวโทษ ถูกจับหรือได้รับคำสั่งจากศาลอื่น, ตัวแทนที่ถูกบังคับตามกฎหมายหรือเจ้าหน้าที่พักการลงโทษหรือคุมประพฤติซึ่งถูกร้องขอภายหลังการคุมขังหรือการตัดสิน¹²

3.1.2 กระบวนการหลังจากใช้การควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

ประการแรก จำเลยที่ถูกปล่อยโดยโปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาจะต้องผูกพันภายใต้เงื่อนไขที่ศาลกำหนดเกี่ยวกับ โปรแกรมรวมทั้งสิ่งต่อไปนี้โดยไม่จำกัด¹³

¹² Georgia Code 17-6-1.1 (d) A defendant may not be released to, or remain in, an electronic pretrial release and monitoring program who has any other outstanding warrants, accusations, indictments, holds, or incarceration orders from any other court, law enforcement agency, or probation or parole officer that require the posting of bond or further adjudication. อ้างถึงใน ซีต้า ธนรัฐวิงศ์. เจริญธรรมที่ 1. หน้า 70.

¹³ Georgia Code 17-6-1.1(e) A defendant released pursuant to an electronic pretrial release and monitoring program shall abide by such conditions as the court may impose relating to such program, including, but not limited to, the following: อ้างถึงใน ซีต้า ธนรัฐวิงศ์. เจริญธรรมที่ 1. หน้า 72.

- (1) Periods of home confinement;
- (2) Compliance with all requirements and conditions of the electronic pretrial release and monitoring program provider;
- (3) Compliance with any court orders or special conditions of bond which may include an order directing that no contact, direct or indirect, be made with the victim or forbidding entry upon, about, or near certain premises;
- (4) An order directing that the accused provide support and maintenance for the person's dependents to the best of his or her ability;
- (5) Restrictions on the use of alcoholic beverages and controlled substances;
- (6) Curfews;
- (7) Limitations on work hours and employment;

- (1) ระยะเวลาคุมขังที่บ้าน
- (2) การปฏิบัติตามเงื่อนไขของผู้จัดหาโปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา
- (3) การปฏิบัติตามคำสั่งศาลหรือเงื่อนไขการวางหลักประกัน เช่น การไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้เสียหาย หรือเข้าไปในเขตที่กำหนด
- (4) คำสั่งโดยตรงให้จำเลยอุปการะและจัดหาอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่อยู่ในอุปการะของตนอย่างเต็มความสามารถ
- (5) การจำกัดและควบคุมการใช้เครื่องคัมแอลกอซอล
- (6) การห้ามออกจากบ้านในเวลาที่กำหนด
- (7) การจำกัดการทำงานและการจ้างงาน
- (8) คำสั่งโดยตรงที่ผู้ต้องหาต้องได้รับการตรวจการหายใจ เลือด ปัสสาวะในเวลาใดเวลาหนึ่ง
- (9) การจำกัดในการเดินทาง
- (10) คำสั่งโดยตรงที่เกี่ยวกับอุปกรณ์ของโปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาจะต้องถูกเก็บรักษาในสภาพการใช้งานได้ดี
- (11) คำสั่งโดยตรงที่บุคคลที่ละเว้นจากการฝ่าฝืนกฎหมายอาญาของรัฐ เมืองหรือเทศบาล
- (12) คำสั่งโดยตรงเกี่ยวกับการจ่ายค่าธรรมเนียมของโปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา
- (13) การหักเงินเพื่อชดใช้ค่าธรรมเนียมของโปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมือ

-
- (8) An order directing the accused to submit to test of breath, blood, or urine from time to time;
 - (9) Travel restrictions;
 - (10) An order directing that electronic pretrial release and monitoring equipment be kept in good working condition;
 - (11) An order directing that the person refrain from violating the criminal laws of any state, county, or municipality;
 - (12) An order directing timely payment of all fees connected with the electronic pretrial release and monitoring program;
 - (13) Payroll deductions to fund electronic pretrial release and monitoring fees;
 - (14) Provisions to permit reasonable medical treatment;
 - (15) Provisions for procuring reasonable necessities, such as grocery shopping;
 - (16) Provisions for attendance in educational, rehabilitative, and treatment programs; and
 - (17) Such other terms and conditions as the court may deem just and proper.

อิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา

- (14) ข้อกำหนดในการอนุญาตให้มีการรักษาพยาบาลอย่างเหมาะสม
- (15) ข้อกำหนดในการจัดหาสิ่งจำเป็นอย่างเหมาะสม เช่น การไปซื้อของใช้
- (16) ข้อกำหนดสำหรับการเข้าร่วมศึกษา, ฟันฟูหรือโปรแกรมบำบัด และ
- (17) เงื่อนไขอื่น ๆ ที่ศาลเห็นสมควร

นอกจากนี้ยังมีเงื่อนไขเพิ่มเติมของโปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุมโดยเครื่องมือ

อิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา

(1) จำเลยที่ได้รับอนุญาตให้เข้าร่วม โปรแกรมจากศาลจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมอย่างเหมาะสมสำหรับ โปรแกรม, การใช้อุปกรณ์และการควบคุมของผู้จัดหาสำหรับ โปรแกรมและไม่สามารถเรียกคืนได้ ค่าธรรมเนียมที่เรียกเพิ่มเติมจากผู้จัดหาจะเป็นค่าธรรมเนียมที่อนุญาตให้เพิ่มขึ้นในประมวลกฎหมายมาตรา 17-6-30, 42-8-34, และ 42-8-100

(2) ค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับ โปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุม โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาจะถูกจ่ายตามระยะเวลาที่กำหนด โดยจำเลยที่เข้าร่วม โปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุม โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาตามหลักการของโปรแกรมที่ได้รับความเห็นชอบจากศาล การไม่จ่ายเงินตามระยะเวลาที่กำหนดจะถือว่าการฝ่าฝืน โปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุม โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาและเป็นผลให้จำเลยจะถูกกลับเข้าสู่ที่คุมขัง โดยทันที

(3) จำเลยที่มีเงื่อนไขในการรักษาพยาบาล จะได้รับการรักษาพยาบาลตามที่กำหนดโดยศาล และผู้ที่ได้รับคัดเลือกโดยศาลจะต้องมีมาตรฐานตามที่กำหนดมีค่าธรรมเนียมโปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุม โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาที่จ่ายโดย sheriff โดยความยินยอมของเจ้าหน้าที่รัฐผู้มีอำนาจ¹⁴

¹⁴ Georgia Code 17-6-1.1(h) อ้างถึงใน ซิด้า ธนฐิติวงศ์. เจงอรรถที่ 1. หน้า 75.

(1) As an additional condition of electronic pretrial release and monitoring, a defendant authorized to participate in such program by the court shall pay a reasonable, nonrefundable fee for program enrollment, equipment use, and monitoring to the provider of such program. If a bonding company, bonding agent, or probation service provider is the provider, the fees earned in the capacity of being such a provider shall be in addition to the fees allowed in Code Sections 17-6-30, 42-8-34, and 42-8-100.

(2) The fees connected with the electronic pretrial release and monitoring program shall be timely paid by a defendant as a condition of his or her ongoing participation in the electronic pretrial release and monitoring program in accordance with the terms for such programs as approved by the court. Failure to make timely payments shall constitute a violation of the terms of the electronic pretrial release and monitoring program and

ประการที่สอง การใช้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา ห้ามไม่ให้นำอุปกรณ์การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ไปไว้ที่ภายในผิวหนังของบุคคลใด¹⁵

ประการที่สาม ศาลสามารถใช้ดุลพินิจในการเพิกถอนจำเลยจากการเป็นผู้เข้าร่วมในการใช้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาในเวลาใดก็ได้ซึ่งกรณีนี้ จำเลยต้องกลับเข้าสู่ที่คุมขังโดยทันที ถ้าคดีของจำเลยยังไม่ได้ถูกมอบหมายให้แผนกใดในศาลให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเป็นผู้มีอำนาจ¹⁶ และในกรณีที่ศาลที่มีเขตอำนาจพบว่าจำเลยละเมิดหลักการหรือเงื่อนไขของโปรแกรมดังกล่าวหรือเงื่อนไขของการคุมขังไว้ที่บ้านตามที่บัญญัติในวรรค 1 ของอนุมาตรา (อี) ของประมวลกฎหมายนี้หรือพบว่าจำเลยให้ข้อมูลที่ผิดเกี่ยวกับคุณสมบัติในการเข้าร่วมการปล่อยโดยใช้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา รวมทั้งชื่อ วันเกิด ที่อยู่ หรือข้อมูลส่วนตัวอื่น ๆ การเข้าร่วมโปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษานั้นจะสิ้นสุดลงทันทีและจำเลยจะถูกจับสำหรับการฝ่าฝืนการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงาน จำเลยจะถูกนำกลับไปคุมขังที่คุกในเมืองหรือสถานที่ที่จำเลยถูกปล่อยออกมา¹⁷

shall result in the defendant's immediate return to custody.

(3) Defendants who have an extraordinary medical condition requiring ongoing medical treatment or indigent persons, as defined by the court, and who are selected by the court following the indigency standards established by the court may have such electronic pretrial release and monitoring fees paid by the sheriff with the consent of the governing authority.

¹⁵ Georgia Code 17-6-1.1(f) Under no circumstances shall electronic pretrial release and monitoring equipment be introduced internally or beneath the skin of any person. อ้างถึงใน ซีต้า ธนรัฐติวงค์. เจียงอรรถที่ 1. หน้า 75.

¹⁶ Georgia Code 17-6-1.1(c) The court, in its sole discretion, may revoke at any time the eligibility of any defendant to participate in the electronic pretrial release and monitoring program in which event the defendant shall be immediately returned to custody. If the defendant's case has not been assigned to a particular division of the court, the chief judge shall have such authority. อ้างถึงใน ซีต้า ธนรัฐติวงค์. เจียงอรรถที่ 1. หน้า 76.

¹⁷ Georgia Code 17-6-1.1(g) In the event that a court of competent jurisdiction finds probable cause, upon oath, affirmation, or sworn affidavit, that a defendant has violated the terms or conditions of his or her electronic pretrial release and monitoring program, other than terms regarding home confinement set forth in paragraph (1) of subsection (e) of this Code section, or finds that the defendant provided false or misleading information concerning his or her qualifications to participate in the electronic pretrial release and monitoring program, including, but not limited to, name, date of birth, address, or other personal identification information, then the defendant's ongoing participation in such program shall be terminated immediately.

and, upon arrest of the defendant for such violation by any law enforcement officer, the defendant shall be returned to confinement at the county jail or other facility from which the defendant was released. อ้างถึงใน ซีต้า ธนรัฐติวงค์. เจียงอรรถที่ 1. หน้า 76.

3.1.3 ผู้จัดหาการให้บริการโปรแกรมการควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

บุคคลใด ๆ หรือองค์กรใด ๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าศาล และ sheriff โดยมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ จะถูกได้รับความเห็นชอบให้เป็นผู้จัดหาให้บริการโปรแกรมการปล่อยด้วยการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา¹⁸

- (1) ผู้จัดหาจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายของรัฐและของท้องถิ่น รวมทั้งกฎและระเบียบข้อบังคับที่ตั้งขึ้น โดยผู้พิพากษาหัวหน้าศาลและ sheriff ในเมืองที่ผู้จัดหาจะต้องจัดการให้บริการ โปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา
- (2) ผู้จัดหาต้องแจ้งชื่อผู้จัดหาแก่ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลและ sheriff รวมทั้งชื่อของบุคคลที่เข้าทำสัญญาแทนผู้จัดหาและเบอร์โทรศัพท์สำหรับติดต่อ
- (3) ผู้จัดหาต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงที่อยู่, เจ้าของและคุณสมบัติภายใต้ประมวลกฎหมายในส่วนนี้แก่ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลและ sheriff ภายใน 3 วันทำการภายหลังเปลี่ยนแปลง
- (4) ผู้จัดหาจะต้องจัดหาอุปกรณ์การบันทึกทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลการควบคุม, การกำหนดทิศทาง, การคุมขังในบ้านและการคุ้มครองเหยื่อที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่อยู่ในให้บริการ โปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาและ

¹⁸Georgia Code 17-6-1.1 (j) Any person or corporation approved by the chief judge of the court and the sheriff in their discretion who meets the following minimum requirements may be approved to provide electronic pretrial release and monitoring services: อ้างถึงใน ซีต้า ธนฐิติวงศ์. เจริญธรรมที่ 1. หน้า 77.

(1) The provider shall comply with all applicable federal, state, and local laws and all rules and regulations established by the chief judge and the sheriff in counties where the provider provides electronic pretrial release and monitoring services;

(2) The provider shall provide the chief judge and the sheriff with the name of the provider, the name of an individual who shall serve as the contact person for the provider, and the telephone number of such contact person;

(3) The provider shall promptly, not later than three business days after such change, notify the chief judge and sheriff of any changes in its address, ownership, or qualifications under this Code section;

(4) The provider shall provide simultaneous access to all records regarding all monitoring information, GPS tracking, home confinement, and victim protection regarding each person placed on electronic pretrial release and monitoring; and

(5) The provider shall act as surety for the bond.

(5) ผู้จัดหาจะต้องปฏิบัติเหมือนเป็นผู้ค้ำประกันการคุมขัง

นอกจากนั้น sheriff จะต้องเป็นผู้เก็บรักษารายชื่อของผู้จัดหาให้บริการ โปรแกรมการปล่อย โดยใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาที่ได้รับความเห็นชอบและ sheriff สามารถใช้ดุลพินิจในการยกเลิกออกจากรายชื่อของผู้จัดหาให้บริการ โปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาที่ได้รับความเห็นชอบไม่ว่าชั่วคราวหรือถาวร ถ้าผู้จัดหาทำการดังต่อไปนี้

- 1) ไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายในส่วนนี้
- 2) ไม่ควบคุมจำนวนให้เหมาะสมตามที่ผู้จัดหาได้รับการร้องขอ
- 3) มีการเปลี่ยนแปลงค่าธรรมเนียมสูงเกินไปสำหรับการใช้อุปกรณ์การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์
- 4) การกระทำหรือ ไม่กระทำตามที่ sheriff เห็นสมควรซึ่งเป็นเหตุให้ปลดออก¹⁹

3.1.4 ความผิดฐานหลบหนีประกัน²⁰

หากจำเลยที่ได้รับการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวหลบหนีหรือไม่มาตามกำหนดนัดหรือ ปฏิบัติผิดเงื่อนไขของศาล ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของสหรัฐอเมริกา ค.ศ. 1996 (The Federal Rules of Criminal Procedure [U.S.Code, Title 18 – Crimes and Criminal Procedure, Part II – Criminal Procedure, Chapter 207 – Release and Detention Pending])

§ 3147 กำหนดว่าโทษสำหรับความผิดซึ่งได้กระทำขณะได้รับการปล่อยชั่วคราว บุคคลซึ่ง ถูกตัดสินว่ากระทำความผิดในระหว่างได้รับการปล่อยชั่วคราวตามที่กำหนดไว้จะต้องถูกเพิ่มเติมโทษ ซึ่งกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

- (1) ลงโทษจำคุกไม่เกินสิบปีในกรณีความผิดร้ายแรง
- (2) ลงโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีในกรณีที่เป็นความผิดเล็กน้อย

§ 3148 กำหนดว่า การบังคับกรณีที่มีการฝ่าฝืนเงื่อนไขการปล่อยชั่วคราว

¹⁹ Georgia Code 17-6-1.1 (k) The sheriff shall maintain a list of approved providers of electronic pretrial release and monitoring services. The sheriff, in his or her discretion, may temporarily or permanently remove any provider from the list of approved providers should the provider: อ้างถึงใน ซีต้า ธนรัฐติวงศ์. เจริญธรรมที่ 1. หน้า 79.

- (1) Fail to comply with the requirements of this Code section;
- (2) Fail to monitor properly any defendant that the provider was required to monitor;
- (3) Charge an excessive fee for use and monitoring of electronic monitoring equipment; or
- (4) Act or fail to act in such a manner that, in the discretion of the sheriff, constitutes good cause for removal.

²⁰ จิตติมา กำธรวิวรรณ. อ้างแล้วเจริญธรรมที่ 2. หน้า 37-40.

(A) สภาพบังคับที่นำมาใช้ บุคคลที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยกำหนดเงื่อนไขตามมาตรา 3142 ของกฎหมายนี้ และได้ฝ่าฝืนเงื่อนไขการปล่อยชั่วคราว ให้ยกเลิกการปล่อยชั่วคราวนั้น และสั่งขังและฟ้องคดีในข้อหาละเมิดอำนาจศาล

(B) การยกเลิกการปล่อยชั่วคราว พนักงานอัยการอาจเสนอให้มีการยกเลิกหมายปล่อยโดยการยื่นคำร้องต่อศาล ผู้พิพากษาอาจออกหมายจับบุคคลที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวในข้อหาฝ่าฝืนเงื่อนไขการปล่อยชั่วคราว และให้นำตัวบุคคลดังกล่าวมายังศาลเพื่อดำเนินคดีตามบทบัญญัติแห่งมาตรานี้ นอกจากนี้บุคคลซึ่งถูกกล่าวหาว่าฝ่าฝืนเงื่อนไขการปล่อยชั่วคราวซึ่งมิได้กระทำความผิดตามกฎหมายของรัฐบาลกลาง กฎหมายของรัฐ และกฎหมายท้องถิ่น ในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวให้นำตัวบุคคลนั้นมายังศาลซึ่งได้ออกหมายปล่อย ผู้พิพากษามีอำนาจที่จะเพิกถอนหมายปล่อยและออกหมายขังหลังจากที่ได้ดำเนินการไต่สวนและ

(1) เป็นที่พอใจแก่ศาลว่า

(A) มีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลดังกล่าวกระทำความผิดต่อกฎหมายของรัฐบาลกลาง ของรัฐ หรือของท้องถิ่น ในระหว่างที่ได้รับการปล่อยตัวหรือ

(B) มีพยานหลักฐานรับฟังได้โดยปราศจากความสงสัยว่าบุคคลดังกล่าวได้ฝ่าฝืนเงื่อนไขใดๆ ในการปล่อยชั่วคราว และ

(2) เป็นที่พอใจแก่ศาล

(A) ไม่มีเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราวซึ่งจะประกันได้ว่าบุคคลดังกล่าวจะไม่ก่ออันตรายแก่บุคคลอื่นหรือของชุมชน ทั้งนี้ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 3142 (g) ของบทบัญญัตินี้ หรือ

(B) บุคคลดังกล่าวมีลักษณะจะไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราว

ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า ในระหว่างที่มีการปล่อยชั่วคราวบุคคลดังกล่าวกระทำความผิดตามกฎหมายของรัฐบาลกลาง ของรัฐ หรือของท้องถิ่น ซึ่งเป็นความผิดร้ายแรง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าไม่มีเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราวใดที่จะประกันได้ว่าบุคคลดังกล่าวจะไม่ก่ออันตรายต่อบุคคลอื่นหรือต่อชุมชนและบุคคลนั้นจะปฏิบัติตามเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราว ศาลอาจดำเนินการกับบุคคลนั้นตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 3142 ของบทบัญญัตินี้ และอาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราวได้ตามที่เห็นสมควร

(C) การดำเนินคดีฐานละเมิดอำนาจศาล เจ้าหน้าที่ศาลจะต้องฟ้องคดีฐานละเมิดอำนาจศาลได้ตามมาตรา 401 แห่งบทบัญญัตินี้ เมื่อบุคคลใดฝ่าฝืนเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราว

3.2 กฎหมายอังกฤษ

กฎหมายหลักที่กำหนดหลักเกณฑ์การลงโทษของศาลในปัจจุบันมีกฎหมายหลักอยู่ สามฉบับคือ the Criminal Justice Act 1991 (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “CJA 1991”) กฎหมายนี้กำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดโทษของศาล โดยให้คำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ในการพิจารณาว่าโทษที่ร้ายแรงควรได้รับการลงโทษร้ายแรงตามสัดส่วนกฎหมายฉบับที่สองคือ the Powers of Criminal Courts (Sentencing) Act 2000 (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “PCC (S) A 2000”) โดยประมวลมาตรการในการบังคับใช้กฎหมายอาญาให้อยู่ในกฎหมายฉบับเดียวกันเพื่อให้การบังคับโทษเป็นไปโดยเหมาะสมกับความผิดและผู้กระทำความผิดและในท้ายที่สุดมีการปรับปรุงกระบวนการกำหนดโทษฉบับล่าสุดซึ่งมีหลักเกณฑ์ที่แก้ไขหลักเกณฑ์การลงโทษและดุลพินิจในการกำหนดโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายสองฉบับแรกและมีผลใช้ทั่วสหราชอาณาจักร โดยขยายหลักเกณฑ์บางเรื่องไปใช้กับความผิดในไอลแลนด์เหนือและสกอตแลนด์ด้วย กฎหมายฉบับที่สามนี้ คือ the Criminal Justice Act 2003 (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “CJA 2003”) โดยถือเป็นกฎหมายหลักที่มีอยู่ในปัจจุบัน ในการกำหนดโทษที่มีในอังกฤษ แนวคิดในการลงโทษโดยพิจารณาถึงความเสี่ยงของผู้กระทำความผิดในการก่อให้เกิดอันตรายต่อสังคมนี้ ทำให้ CJA 2003 กำหนดมาตรการให้ศาลออกคำสั่งหรือใช้มาตรการทางอาญาเพื่อดำเนินการแก่ผู้กระทำความผิดที่มีความเสี่ยงในการก่อให้เกิดอันตรายต่อสังคมเพื่อให้อยู่ในความควบคุมและมีมาตรการอื่นๆ เพื่อใช้ในการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลเหล่านี้

The Criminal Justice Act 2003 กำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนกว่ากฎหมายเดิมโดยศาลควรกำหนดโทษโดยเฉพาะโทษจำคุกหรือกักขังโดยคำนึงถึงความร้ายแรงของความผิดและพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดที่มีความเสี่ยงในการที่จะก่อให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำและโทษที่กำหนดนี้แยกออกเป็นโทษที่สูงกว่า 12 เดือนจนถึงตลอดชีวิต ซึ่งพิจารณาโดย Indictment กับโทษที่จำคุกหรือกักขังน้อยกว่า 12 เดือน ซึ่งเป็นการพิจารณาโดย summary trial ซึ่งในกรณีหลังนี้อาจใช้มาตรการควบคุมและกำหนดเงื่อนไขในชุมชนหรือใช้การลงโทษในชุมชนได้เพราะเป็นความผิดที่ไม่ร้ายแรงมาก²¹

การควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในประเทศอังกฤษอาจเรียกว่า The Home Detention Curfew (HDC) โดยได้นำไปใช้ในขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการยุติธรรมซึ่งมีหลักเกณฑ์ดังนี้

ก่อนมีคำพิพากษา (Pre-Trial)

²¹ สถาบันวิจัยหรือให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2549). รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยเรื่อง ศึกษาความเป็นไปได้ในการกำหนดชั้นโทษและการนำไปปรับใช้ในประมวลกฎหมายอาญา. หน้า 65-67.

การปล่อยชั่วคราวในขั้นตอนก่อนมีคำพิพากษาตาม The Bail Act 1976 มีหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการควบคุม โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ดังนี้

ในการปล่อยชั่วคราวมาตรา 3(6) กำหนดให้บุคคลที่ได้รับการประกันตัวอาจถูกกำหนดให้ปฏิบัติตามด้วยข้อกำหนดก่อนปล่อยชั่วคราว โดยมีประกันหรือหลังจากนั้น เนื่องจากปรากฏต่อศาลว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประกันว่า บุคคลนั้นยินยอมให้คุมขัง โดยจะไม่กระทำความผิดขณะให้ประกันตัว และจะไม่รบกวนพยานหรือกระทำการอื่นเป็นการขัดขวางแนวทางของการปฏิบัติเพื่อความยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับตนเองและคนอื่นหรือจุดมุ่งหมายที่จะสามารถสอบสวนหรือรายงานทำให้ช่วยเหลือศาลพิจารณาเกี่ยวกับความผิด ซึ่งก่อนกำหนดเวลาเพื่อการคุมขังเขาจะได้รับการสัมภาษณ์จาก an authorised advocate หรือ an authorised litigator ซึ่งเป็นที่ปรึกษากฎหมายหรือทนายความตามที่กฎหมายกำหนด²²

ข้อกำหนดที่กำหนดตามมาตรา 3(6) นั้นรวมถึงข้อกำหนดการควบคุมตัวโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ด้วย ซึ่งการกำหนดข้อกำหนดการควบคุมตัวโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มีเงื่อนไขเพิ่มเติมแบ่งเป็นกรณีตามมาตรา 3AA เป็นกรณีบุคคลซึ่งเป็นเด็กและเยาวชน ตามมาตรา 3AB นั้นเป็นกรณีบุคคลอื่นๆ ส่วนมาตรา 3AC นั้นใช้กับทุกกรณี ซึ่งข้อกำหนดการควบคุมตัวโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา 3AA ถึงมาตรา 3AC ดังกล่าวนั้น หมายถึง ข้อกำหนดที่กำหนดเพื่อจุดมุ่งหมายเป็นการประกันด้วยการควบคุม โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่จะปฏิบัติตามข้อกำหนดอื่นที่กำหนดเป็นเงื่อนไขในการประกันตัว²³

²² Section 3 (6) He may be required to comply, before release on bail or later, with such requirements as appear to the court to be necessary to secure that. อ้างถึงใน ซีต้า ธนรัฐติวงศ์. เจริญธรรมที่ 1. หน้า 101.

(a) he surrenders to custody,

(b) he does not commit an offence while on bail,

(c) he does not interfere with witnesses or otherwise obstruct the course of justice whether in relation to himself or any other person,

(d) he makes himself available for the purpose of enabling inquiries or a report to be made to assist the court in dealing with him for the offence.

(e) before the time appointed for him to surrender to custody, he attends an interview with an authorised advocate or authorised litigator, as defined by section 119(1) of the Courts and Legal Services Act 1990.

²³ Section 3 (6ZAA) The requirements which may be imposed under subsection (6) include electronic monitoring requirements. อ้างถึงใน ซีต้า ธนรัฐติวงศ์. เจริญธรรมที่ 1. หน้า 101.

The imposition of electronic monitoring requirements is subject to section 3AA (in the case of a child or young person), section 3AB (in the case of other persons) and section 3AC (in all cases) imposed for the purpose of securing the electronic monitoring of a person's compliance with any other

เงื่อนไขการกำหนดให้ใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการให้ประกันตัวกรณีเด็กและเยาวชน²⁴

มาตรา 3AA การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกันตัว

- (1) การร้องขอให้ควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ศาลจะไม่กำหนดให้ใช้ในเด็กหรือเยาวชน เว้นแต่จะเข้าเงื่อนไขดังต่อไปนี้
- (2) เงื่อนไขแรกคือเด็กหรือเยาวชนได้อายุ 12 ปีบริบูรณ์แล้ว
- (3) เงื่อนไขที่สองคือ
 - (a) เด็กหรือเยาวชนที่ถูกทำโทษต้องกระทำความผิดร้ายแรงหรือความผิดเกี่ยวกับเพศหรือความผิดที่มีโทษเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ซึ่งมีโทษจำคุก 14 ปีหรือมากกว่า
 - (b) เขาถูกจับเพราะได้กระทำความผิดหนึ่งครั้งหรือมากกว่าในความผิดที่มีโทษจำคุกกับความผิดอื่นที่มีโทษจำคุกที่เขาได้ทำในขณะที่ถูกจำคุกอยู่
 - (i) จำนวนหรือ

requirement imposed on him as a condition of bail.

²⁴ The Bail Act 1976 Section 3AA Conditions for the imposition of electronic monitoring requirements: children and young persons.

(1) A court may not impose electronic monitoring requirements on a child or young person unless each of the following conditions is met.

(2) The first condition is that the child or young person has attained the age of twelve years.

(3) The second condition is that

(a) the child or young person is charged with or has been convicted of a violent or sexual offence, or an offence punishable in the case of an adult with imprisonment for a term of fourteen years or more; or

(b) he is charged with or has been convicted of one or more imprisonable offences which, together with any other imprisonable offences of which he has been convicted in any proceedings.

(i) amount, or

(ii) would, if he were convicted of the offences with which he is charged, amount, to a recent history of repeatedly committing imprisonable offences while remanded on bail or to local authority accommodation.

(4) The third condition is that the court is satisfied that the necessary provision for dealing with the person concerned can be made under arrangements for the electronic monitoring of persons released on bail that are currently available in each local justice area which is a relevant area.

(5) The fourth condition is that a youth offending team has informed the that in its opinion the imposition of electronic monitoring requirements will be suitable in the case of the child or young person.

(ii) ถ้าเขาทำความผิดทำซึ่งเป็นเหตุให้เขาถูกจับซ้ำอีกในขณะที่อยู่ในประกันหรืออยู่ในที่พักอาศัยของท้องถิ่น

- (4) เงื่อนไขที่สามคือศาลเห็นว่าเป็นข้อกำหนดจำเป็นสามารถทำได้ภายใต้การจัดการสำหรับการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ของผู้ปล่อยให้ประกันตัวซึ่งสามารถใช้ได้ในแต่ละพื้นที่ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง
- (5) เงื่อนไขที่สี่คือ a youth offending team ได้แจ้งต่อศาลว่ามีความเห็นในการวางข้อกำหนดให้ควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นั้นมีเหมาะสมในกรณีเด็กหรือเยาวชนนี้โดย a youth offending team นั้นเป็นคณะบุคคลที่ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่คุมประพฤติ นักสังคมสงเคราะห์ เจ้าหน้าที่ตำรวจและบุคคลที่แต่งตั้งจาก a health authority the chief education officer²⁵
- (6) ส่วนเงื่อนไขการกำหนดให้ใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการให้ประกันตัวกรณีบุคคลอื่น ๆ นั้น ศาลจะไม่วางข้อกำหนดการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับบุคคลซึ่งอายุครบ 17 ปีบริบูรณ์ยกเว้นเข้าเงื่อนไขดังต่อไปนี้

เงื่อนไขแรกคือ ศาลเห็นว่าจะไม่วางข้อกำหนดการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์แล้วบุคคลนั้นจะไม่ได้รับการประกันตัว

เงื่อนไขที่สองคือ ศาลเห็นว่าเป็นข้อกำหนดจำเป็นสามารถทำได้ภายใต้การจัดการสำหรับการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ของผู้ปล่อยให้ประกันตัวซึ่งสามารถใช้ได้ในแต่ละพื้นที่ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

เงื่อนไขที่สามคือ ถ้าเป็นกรณีบุคคลซึ่งอายุ 17 ปี a youth offending team ต้องได้แจ้งความต่อศาลว่ามีความเห็นในการวางข้อกำหนดให้ควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นั้นมีความเหมาะสมในกรณีนี้²⁶

²⁵ Crime and Disorder Act 1998 Section 39 Youth offending teams. อ้างถึงใน ซีต้า ธนรัฐดิวงส์. เชิงอรรถที่ 1. หน้า 103.

(5) A youth offending team shall include at least one of each of the following, namely.

(a) a probation officer.

(b) a social worker of a local authority social services department;

(c) a police officer;

(d) a person nominated by a health authority any part of whose area lies within the local authority's area;

(e) a person nominated by the chief education officer appointed by the local authority under section 532

of the [1996 c. 56.] Education Act 1996.

²⁶ The Bail Act 1976 Section 3AB Conditions for the imposition of electronic monitoring requirements: other

นอกจากนี้ เงื่อนไขทั่วไปของการกำหนดให้ใช้การควบคุม โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการให้ประกันตัว กรณีที่ศาลวางข้อกำหนดให้การควบคุม โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เป็นเงื่อนไขของการประกันตัวข้อกำหนดนั้นต้องรวมถึงข้อกำหนดความรับผิดชอบเนื่องจากการควบคุม แต่บุคคลนั้นอาจไม่ต้องรับผิดชอบในการควบคุมตัว โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ของผู้ซึ่งประกันตัว ยกเว้นที่กำหนดไว้เฉพาะในคำสั่งของ The Secretary of State

กล่าวโดยสรุป หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการควบคุมจำเลยด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในชั้นก่อนมีคำพิพากษามีดังนี้

1. กฎหมายมลรัฐจอร์เจีย ประเทศสหรัฐอเมริกา

1.1 หลักเกณฑ์ในการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ควบคุมจำเลยในชั้นก่อนมีคำพิพากษาดังนี้

1) ผู้มีอำนาจในการสั่งอนุญาตให้ใช้การควบคุมด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์จำเลยคือ ศาลที่มีเขตอำนาจในการตัดสินคดี

2) จำเลยที่มีสิทธิใช้การควบคุมด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ต้องเป็นผู้มีความเหมาะสมและจำเลยต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการประกันตัวตามอนุมาตรา อี ของประมวลกฎหมายในมาตรา 17-6-1 และนอกจากนี้ จำเลยต้องให้เงินประกันตามที่ศาลเห็นสมควร

1.2 การพิจารณาสั่งอนุญาตให้ควบคุมจำเลยด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ มีดังนี้

1) การที่ศาลจะสั่งอนุญาตให้ควบคุมจำเลยด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์หรือไม่นั้น เป็นดุลพินิจของศาลเท่านั้น กล่าวคือหากศาลเห็นว่าจำเลยมีคุณสมบัติเข้าหลักเกณฑ์ในการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ควบคุม ก็สามารถใช้ดุลพินิจและให้สิทธิปล่อยตัวไปภายใต้การควบคุมด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ และ

2) จำเลยต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้ด้วย ศาลจึงจะอนุญาตให้ประกันตัวได้

persons.

(1) A court may not impose electronic monitoring requirements on a person who has attained the age of seventeen unless each of the following conditions is met.

(2) The first condition is that the court is satisfied that without the electronic monitoring requirements the person would not be granted bail.

(3) The second condition is that the court is satisfied that the necessary provision for dealing with the person concerned can be made under arrangements for the electronic monitoring of persons released on bail that are currently available in each local justice area which is a relevant area.

(4) If the person is aged seventeen, the third condition is that a youth offending team has informed the court that in its opinion the imposition of electronic monitoring requirements will be suitable in his case.

- ไม่มีความเสี่ยงที่จะหลบหนีจากเขตอำนาจศาลหรือจะไปปรากฏตัวต่อศาลเมื่อศาลต้องการ

- ไม่คุกคามหรือเป็นอันตรายต่อบุคคลใดๆและทรัพย์สินใดๆในชุมชน
- ไม่มีความเสี่ยงที่จะกระทำความผิดร้ายแรงในระหว่างพิจารณา
- ไม่มีความเสี่ยงที่จะทำการข่มขู่พยานหรือทำการขัดขวางใดๆต่อการจัดการความยุติธรรม

1.3 ข้อยกเว้นในการปล่อยตัวจำเลย จำเลยอาจจะไม่ถูกปล่อยตัวหรือยังคงต้องอยู่ในที่คุมขัง แม้จำเลยจะได้รับอนุญาตให้ใช้การควบคุมด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ หากจำเลยเป็นผู้ได้รับหมายหรือถูกกล่าวโทษ ถูกจับ หรือได้รับคำสั่งจากศาลอื่น

1.4 ผู้จัดหาให้บริการการควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ คือบุคคลหรือองค์กร ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าศาล และ sheriff

1.5 คุณสมบัติของผู้จัดหาให้บริการการควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ มีดังนี้

1) ผู้จัดหาจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายของรัฐและของท้องถิ่น รวมทั้งกฎและระเบียบข้อบังคับที่ตั้งขึ้น โดยผู้พิพากษาหัวหน้าศาลและ sheriff ในเมืองที่ผู้จัดหาจะต้องจัดหาให้บริการ โปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา

2) ผู้จัดหาต้องแจ้งชื่อผู้จัดหาแก่ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลและ sheriff รวมทั้งชื่อของบุคคลที่เข้าทำสัญญาแทนผู้จัดหาและเบอร์โทรศัพท์สำหรับติดต่อ

3) ผู้จัดหาต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ เจ้าของและคุณสมบัติภายใต้ประมวลกฎหมายในส่วนนี้แก่ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลและ sheriff ภายใน 3 วันทำการภายหลังเปลี่ยนแปลง

4) ผู้จัดหาจะต้องจัดหาอุปกรณ์การบันทึกทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลการควบคุม การกำหนดทิศทาง การคุมขังในบ้านและการคุ้มครองเหยื่อที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่อยู่ในให้บริการ โปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา

2. กฎหมายอังกฤษ

การควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในประเทศอังกฤษ(The Home Detention Curfew (HDC)) ได้นำไปใช้ในขั้นตอนก่อนมีคำพิพากษา (Pre-Trial)

2.1 หลักเกณฑ์การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ดังนี้

1) การปล่อยชั่วคราวกำหนดให้บุคคลที่ได้รับการประกันตัวอาจถูกกำหนดให้ปฏิบัติตามด้วยข้อกำหนดก่อนปล่อยชั่วคราวโดยมีประกันหรือหลังจากนั้น

2) เนื่องจากปรากฏต่อศาลว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประกันว่า บุคคลนั้นยินยอมให้คุมขังโดยจะไม่กระทำความผิดขณะให้ประกันตัวและ

3) จะไม่รบกวนพยานหรือกระทำการอย่างอื่นเป็นการขัดขวางแนวทางของการปฏิบัติเพื่อความยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับตนเองและคนอื่นหรือ

4) จุดมุ่งหมายที่จะสามารถสอบสวนหรือรายงานทำให้ช่วยเหลือศาลพิจารณาเกี่ยวกับความผิด ซึ่งก่อนกำหนดเวลาเพื่อการคุมขังเขาจะได้รับการสัมภาษณ์จาก an authorised advocate หรือ an authorised litigator ซึ่งเป็นที่ปรึกษากฎหมายหรือทนายความตามที่กฎหมายกำหนด

2.2 เงื่อนไขการกำหนดให้ใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการให้ประกันตัวกรณีเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย

1) การร้องขอให้ควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ศาลจะไม่กำหนดให้ใช้ในเด็กหรือเยาวชน เว้นแต่จะเข้าเงื่อนไขดังต่อไปนี้

2) เงื่อนไขแรกคือเด็กหรือเยาวชนได้อายุ 12 ปีบริบูรณ์แล้ว

3) เงื่อนไขที่สองคือ

- เด็กหรือเยาวชนที่ถูกทำโทษต้องกระทำความผิดร้ายแรงหรือความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือความผิดที่มีโทษเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ซึ่งมีโทษจำคุก 14 ปีหรือมากกว่า

- เขาถูกจับเพราะได้กระทำความผิดหนึ่งครั้งหรือมากกว่าในความผิดที่มีโทษจำคุกกับความผิดอื่นที่มีโทษจำคุกที่เขาได้ทำในขณะที่ถูกจำคุกอยู่

- ถ้าเขาทำความผิดทำซึ่งเป็นเหตุให้เขาถูกจับซ้ำอีกในขณะที่อยู่ในประกันหรืออยู่ในที่พักอาศัยของท้องถิ่น

4) เงื่อนไขที่สามคือศาลเห็นว่าเป็นข้อกำหนดจำเป็นสามารถทำได้ภายใต้การจัดการสำหรับการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ของผู้ปล่อยให้ประกันตัวซึ่งสามารถใช้ได้ในแต่ละพื้นที่ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

5) เงื่อนไขที่สี่คือ a youth offending team (คณะบุคคลที่ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่คุมประพฤติ นักสังคมสงเคราะห์ เจ้าหน้าที่ตำรวจและบุคคลที่แต่งตั้งจาก a health authority the chief education officer) ได้แจ้งต่อศาลว่ามีความเห็นในการวางข้อกำหนดให้ควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นั้นมีเหมาะสมในกรณีเด็กหรือเยาวชนนี้

6) ส่วนเงื่อนไขการกำหนดให้ใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการให้ประกันตัวกรณีบุคคลอื่น ๆ นั้น ศาลจะไม่วางข้อกำหนดการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับบุคคลซึ่งอายุครบ 17 ปีบริบูรณ์ยกเว้นเข้าเงื่อนไขดังต่อไปนี้

6.1) เงื่อนไขแรกคือ ศาลเห็นว่าไม่วางข้อกำหนดการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์แล้วบุคคลนั้นจะไม่ได้รับการประกันตัว

6.2) เงื่อนไขที่สองคือ ศาลเห็นว่าเป็นข้อกำหนดจำเป็นสามารถทำได้ภายใต้การจัดการสำหรับการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ของผู้ปล่อยให้ประกันตัวซึ่งสามารถใช้ได้ในแต่ละพื้นที่ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

6.3) เงื่อนไขที่สามคือ ถ้าเป็นกรณีบุคคลซึ่งอายุ 17 ปี a youth offending team ต้องได้
 แจ้งความต่อศาลว่ามีความเห็นในการวางข้อกำหนดให้ควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นั้นมีความ
 เหมาะสมในกรณีนี้

ตาราง 3.1 สรุปหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในขั้นตอนก่อน
 มีคำพิพากษาของมลรัฐจอร์เจีย ประเทศสหรัฐอเมริกาและกฎหมายอังกฤษ

หลักเกณฑ์/ เงื่อนไข	มลรัฐจอร์เจีย ประเทศสหรัฐอเมริกา	กฎหมายอังกฤษ
1.ผู้มีอำนาจใน การสั่งอนุญาต	-ศาลที่มีเขตอำนาจในการตัดสินคดี	-ศาล
2.การให้เงิน ประกัน	-จำเลยต้องให้เงินประกันตามที่ศาล เห็นสมควร	-จำเลยอาจถูกกำหนดให้ปฏิบัติตามด้วย ข้อกำหนดก่อนปล่อยชั่วคราวโดยมี ประกัน
3.คุณสมบัติของ จำเลย	-ไม่มีความเสี่ยงที่จะหลบหนี/จะไป ปรากฏตัวต่อศาลเมื่อศาลต้องการ -ไม่คุกคามหรือเป็นอันตรายต่อบุคคล ใดๆและทรัพย์สินใดๆในชุมชน -ไม่มีความเสี่ยงที่จะกระทำความผิด ร้ายแรงในระหว่างพิจารณา -ไม่มีความเสี่ยงที่จะทำการข่มขู่พยาน หรือทำการขัดขวางใดๆต่อการจัดการ ความยุติธรรม	-จะไม่กระทำความผิดขณะให้ประกันตัว และจะไม่รบกวนพยานหรือกระทำการ อื่นเป็นการขัดขวางแนวทางของการ ปฏิบัติเพื่อความยุติธรรม
4.ข้อยกเว้น	-จำเลยอาจไม่ถูกปล่อยตัวหรือยังคง ต้องอยู่ในที่คุมขังแม้จำเลยจะได้รับ อนุญาตให้ใช้การควบคุมด้วย เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ หากจำเลย เป็นผู้ได้รับหมายหรือถูกกล่าวโทษ ถูกจับ หรือ ได้รับคำสั่งจากศาลอื่น	-สามารถนำไปใช้กับเด็กและเยาวชนได้ -โดยมีเงื่อนไขดังนี้ อายุ 12 ปีบริบูรณ์แล้ว -ต้องกระทำความผิดร้ายแรงหรือความผิด เกี่ยวกับเพศหรือความผิดที่มีโทษ เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ซึ่งมีโทษจำคุก 14 ปี หรือมากกว่า -ถูกจับเพราะได้กระทำความผิดหนึ่งครั้ง หรือมากกว่าในความผิดที่ได้กระทำ

3.3 หลักเกณฑ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปล่อยชั่วคราวตามกฎหมายไทย

3.3.1 พัฒนาการการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ตามกฎหมายไทย

พัฒนาการของการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ตามกฎหมายไทยนั้นมีบัญญัติอยู่ใน มาตรา 89/2(3) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 25) พ.ศ.2550 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 124 ตอนที่ 53 ก ลงวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2550 โดยมีผลใช้บังคับเมื่อพ้น 30 วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2550 โดยเริ่มจากหลักการและที่มาของมาตรา 89/2 ในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ และที่มาของการกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ในการนำมาตราการดังกล่าวมาใช้จนเป็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดให้มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน รวมทั้งแนวทางการกำหนดคฤกษะตรวจตามตรา 89/2(3)

3.3.2 วัตถุประสงค์ของการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดโดยไม่ใช้เรือนจำ

การปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดโดยไม่ใช้เรือนจำ ซึ่งเป็นมาตรการทางเลือกในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดแทนมาตรการการจำคุกไว้ในเรือนจำ ซึ่งอาจจะมีขึ้น ได้ก่อนที่ผู้กระทำความผิดจะถูกจำคุกในเรือนจำ เช่น การปล่อยตัวอย่างมีเงื่อนไขในชั้นของตำรวจ อัยการ ศาลและอาจมีขึ้นหลังจากที่ผู้กระทำความผิดได้ถูกจองจำในเรือนจำแล้ว เช่น ได้รับการปล่อยตัวอย่างมีเงื่อนไขก่อนครบกำหนดโทษ การหลีกเลี่ยงการใช้โทษจำคุกสำหรับผู้กระทำความผิดบางประเภทหรือการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดโดยไม่ใช้เรือนจำโดยการหัน ไปปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดในชุมชนซึ่งได้รับการยอมรับและมีการปฏิบัติอยู่ในระบบราชทัณฑ์ของทุกประเทศ ทั้งนี้เพราะมีเหตุผลและข้อสนับสนุนทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติอยู่หลายประการ คือ²⁷

1. เป็นการลดผลกระทบในทางลบของระบบเรือนจำต่อผู้จองจำ โทษจำคุกจะส่งผลกระทบในทางลบต่อผู้ถูกจองจำ ในลักษณะต่างๆ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการกลับตัวให้เข้ากับสังคมภายนอกภายหลังการปลดปล่อย ผลกระทบในทางลบของโทษจำคุกนั้นอาจจะพิจารณาได้ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง โทษจำคุกจะก่อให้เกิดรอยมลทิน (stigma) ในตัวผู้ถูกจองจำกล่าวคือผู้ที่เคยถูกจำคุกมาแล้วนั้น จะถูกสังคมตราหน้าว่าเป็นคนชั่วๆ ชีวระวาง ไม่มีใครอยากจะคบหาสมาคมด้วยการกลับเข้าทำงานหรือศึกษาต่อจะไต่ยากยิ่งขึ้น สังคมทั่วไปจะตั้งข้อรังเกียจ ฉะนั้นเมื่อสังคมส่วนใหญ่มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อจำเลยจำคุกหรือไม่ยอมรับผู้พ้นโทษ ทำให้ผู้พ้นโทษไปคบหาสมาคมกับผู้พ้นโทษด้วยกันเอง และนำไปสู่การกระทำความผิดซ้ำอีก

²⁷ นัทธี จิตสว่าง. (2524). แนวความคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดโดยไม่ใช้เรือนจำ. *วารสารราชทัณฑ์*, (29). หน้า 16-18.

ประการที่สอง สภาพและความเป็นอยู่ในเรือนจำจะส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของผู้ถูกจองจำ โดยเฉพาะผู้ที่ถูกจองจำเป็นครั้งแรกจะได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจเป็นอย่างมาก อาจทำให้ทัศนคติ นิสัยและมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางลบได้ นอกจากนี้แล้วแม้ว่าในเรือนจำจะมีสิ่งซึ่งจำเป็นต่อความเป็นอยู่เบื้องต้นของมนุษย์แต่สภาพความเป็นอยู่ในเรือนจำโดยทั่วไปเกือบทุกประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับสภาพความเป็นอยู่ของสังคมภายนอกไม่เท่ากันนัก และเมื่อประกอบกับภาวะของความกดดันต่างๆ แล้ว จะมีผลกระทบต่อจิตใจ และร่างกาย ตลอดจนวิถีชีวิตของผู้ถูกจองจำให้เสื่อมทรามลงและหากจะต้องถูกจองจำอยู่เป็นระยะเวลานานๆ ก็จะทำให้เกิดการปรับตัวให้เข้ากับสภาพของเรือนจำ ทำให้เกิดความเคยชินต่อคุกตะราง และไม่เกรงกลัวต่อไป

ประการที่สาม คุกหรือเรือนจำเป็นที่รวมของผู้กระทำความผิดในประเภทต่างๆ และโดยสภาพของเรือนจำแล้วผู้กระทำความผิดเหล่านี้จะต้องอยู่ร่วมกัน และคบหาสมาคมกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น โอกาสที่จะถ่ายทอดเทคนิคในการประกอบอาชญากรรม ตลอดจนทัศนคติต่อการกระทำ ความผิดในระหว่างผู้ต้องขังก็อาจจะมีขึ้นได้ จึงทำให้ผู้ต้องขังที่ไม่มีสันดานเป็นผู้ร้ายก็อาจได้รับการถ่ายทอดทัศนคติ ค่านิยม ตลอดจนแบบแผนการดำเนินชีวิตต่างๆ จากผู้ต้องขังที่มีความจัดเจนได้ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขผู้กระทำความผิดประเภทที่ได้กระทำความผิดโดยพลาดพลั้งหรือไม่มีสันดานเป็นผู้ร้ายได้ผลกระทำของระบบเรือนจำที่มีต่อผู้ถูกจองจำดังกล่าวนี้เป็นผลกระทบทางลบ และเป็นผลกระทบที่จะทำให้ผู้พ้นโทษกลับเข้าสู่สังคมยากขึ้น

2. เป็นการลดความแออัดคับเขียดในเรือนจำ การนำมาตรการต่างๆ ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด โดยไม่ใช้เรือนจำมาใช้ ช่วยลดจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำให้น้อยลง หากสังคมไม่มีมาตรการในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด โดยวิธีอื่นนอกจากการลงโทษจำคุกในเรือนจำแล้วนั้นก็หมายความว่าผู้กระทำความผิดเกือบทั้งหมดจะถูกส่งตัวเข้าคุกในเรือนจำภาวะการณดังกล่าวถ้าดำเนินติดต่อกันไปเรื่อยๆ ก็จะก่อให้เกิดความแออัดคับเขียดของผู้ต้องขังในเรือนจำ ซึ่งภาวะที่เรือนจำต้องรับภาระในการควบคุมผู้ต้องขังไว้เกินกว่าขนาดความจุปกติของเรือนจำ ซึ่งความแออัดคับเขียดในเรือนจำเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานเรือนจำอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นด้านการควบคุมหรือด้านการอบรมแก้ไขผู้ต้องขัง กล่าวคือด้านการควบคุมผู้ต้องขังนั้น หากเกิดความแออัดคับเขียดของผู้ต้องขังในเรือนจำแล้วจะเป็นอุปสรรคต่อการป้องกันการหลบหนีของผู้ต้องขังการปกครองดูแลมิให้ผู้ต้องขังก่อความวุ่นวาย ตลอดจนการทำร้าย วิวาท หรือรังแกผู้ต้องขังด้วยกันเอง ส่วนในด้านการอบรมแก้ไขผู้ต้องขัง ความแออัดคับเขียดของผู้ต้องขังในเรือนจำจะเป็นอุปสรรคต่อการอบรมแก้ไขผู้ต้องขังในด้านต่างๆ เช่น ด้านการศึกษาอบรม ด้านการฝึกวิชาชีพ ด้านการให้บริการและสวัสดิการต่างๆ ซึ่งไม่สามารถที่จะจัดให้ผู้ต้องขังได้อย่างทั่วถึง ส่งผลให้ผู้ต้องขังมีเวลาว่างมากทำให้จิตใจฟุ้งซ่าน นอกจากนี้ความแออัดคับเขียดของผู้ต้องขังในเรือนจำยังเป็นอุปสรรคต่อการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นมาตรการในการ

ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักพันทวิทยาอีกด้วย

การแก้ไขภาวะแออัดยัดเยียดของผู้ต้องขังในเรือนจำ อาจจะทำให้ได้โดยการสร้างเรือนจำขึ้นใหม่ให้เพียงพอกับจำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่มขึ้นได้ แต่การแก้ปัญหาดังกล่าววิธีนี้จะต้องใช้เงินจำนวนมากในการก่อสร้าง การซ่อมแซมบำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องมือ รวมถึงการเพิ่มอัตราค่าเลี้ยงดูนั้นการแก้ไขด้วยวิธีนี้จึงไม่เป็นการประหยัด ในทางตรงกันข้ามการแก้ไขปัญหาดังกล่าววิธีนี้จะไม่เพียงแต่จะประหยัดงบประมาณในการก่อสร้างเรือนจำแล้ว ยังประหยัดเงินในการดำเนินการของเรือนจำ เช่น ค่าอาหารผู้ต้องขัง และงบดำเนินการอื่นๆ ได้อีกทางหนึ่งด้วย

3. เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายทางเศรษฐกิจ การปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดโดยไม่ใช้เรือนจำจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในหลายประการ ดังนี้

ประการแรก พิจารณาในแง่งบประมาณของรัฐ จากการศึกษาวิจัยในสหรัฐอเมริกาพบว่า โครงการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดในชุมชน สามารถประหยัดงบประมาณของรัฐได้อย่างดีเนื่องจากมาตรการดังกล่าวจะช่วยลดภาระงบประมาณด้านงบประมาณ งบประมาณ และงบบุคลากร รวมถึงค่าอาหารของผู้ต้องขัง ทั้งนี้การปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดให้กลับเข้าไปอยู่ในชุมชนอย่างดี โดยมีเงื่อนไขซึ่งบุคคลเหล่านั้นจะต้องปฏิบัติ และแม้จะต้องใช้เจ้าหน้าที่ในการคุมความประพฤติแต่ก็ใช้เพียงเล็กน้อย เพราะผู้ดูแลผู้กระทำความผิดอาจใช้อาสาสมัครทำงานแทนได้

4. ประการที่สอง พิจารณาในแง่ตัวผู้กระทำความผิด การที่ผู้กระทำความผิดต้องถูกจำคุก จะทำให้ผู้กระทำความผิดหมดโอกาสทำมาหากิน ขาดรายได้ในการหาเลี้ยงตัวเองและครอบครัว ขณะเดียวกันครอบครัวของผู้กระทำความผิดก็ต้องมาเยี่ยมส่งอาหารและของใช้ต่างๆ ให้กับผู้กระทำความผิดระหว่างที่อยู่ในเรือนจำ ซึ่งเป็นการสูญเสียทางเศรษฐกิจจำนวนไม่น้อย

การปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดโดยไม่ใช้เรือนจำ เป็นแนวคิดในลักษณะการใช้รูปแบบหลากหลายลงโทษผู้กระทำความผิด (diversion programming in criminal justice) และมุ่งใช้วิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดในชุมชน (Community – Based Corrections) ที่สอดคล้องกับปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมแห่งการกระทำความผิด และฐานความผิด แนวปฏิบัติดังกล่าวนี้ได้รับความสนใจจากหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมในอารยประเทศอย่างจริงจัง ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1960 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งจากเหตุผลและข้อสนับสนุนดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า การปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดโดยไม่ใช้เรือนจำ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. เป็นการลดผลกระทบในทางลบของระบบเรือนจำต่อผู้ถูกจองจำ โทษจำคุกจะส่งผลกระทบต่อผู้ถูกจองจำในลักษณะต่างๆ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการกลับตัวให้เข้ากับสังคมภายนอกหลังการปลดปล่อยผลกระทบในทางลบของโทษจำคุกนั้น เพราะโทษจำคุกจะก่อให้เกิดรอยมลทิน (Stigma) ในตัวผู้ถูกจองจำ กล่าวคือ ผู้ที่เคยถูกจำคุกมาแล้วนั้น จะถูกสังคมตราหน้าว่าเป็นคน

จี้คุกชี้ตะราง ไม่มีใครอยากจะคบหาสมาคมด้วย การกลับเข้าทำงานหรือศึกษาต่อจะกระทำได้อย่างขึ้น
 สังคมทั่วไปจะตั้งข้อรังเกียจ ฉะนั้น เมื่อสังคมส่วนใหญ่มีความรู้สึกที่ไม่ดี ต่อผู้ต้องโทษจำคุกหรือไม่
 ยอมรับผู้พ้นโทษก็จะทำให้ผู้พ้นโทษไปคบหาสมาคมกับผู้พ้นโทษด้วยตนเองและนำไปสู่การกระทำ
 ผิดขึ้นอีก อีกทั้งสภาพและความเป็นอยู่ภายในเรือนจำจะส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจ
 ของผู้ถูกจองจำ โดยเฉพาะผู้ที่ถูกจองจำในเรือนจำเป็นครั้งแรกจะได้รับความกระทบกระเทือนทาง
 จิตใจเป็นอย่างมาก อาจทำให้ทัศนคติ นิสัยและมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางลบได้ นอกจากนี้
 แล้วแม้ว่าภายในเรือนจำจะมีสิ่งจำเป็นต่อความเป็นอยู่เบื้องต้นของมนุษย์ แต่สภาพความเป็นอยู่ใน
 เรือนจำโดยทั่วไปในเกือบทุกประเทศ เมื่อเทียบกับสภาพความเป็นอยู่ของสังคมภายนอกไม่ดีเท่าใด
 นัก และมีผลกระทบต่อภาวะของความกดดันต่างๆ แล้ว จะมีผลกระทบต่อจิตใจ และร่างกาย
 ตลอดจนวิถีชีวิตของผู้ถูกจองจำให้เสื่อมทรามลงและหากจะต้องถูกจองจำอยู่เป็นระยะเวลานานๆ ก็
 จะทำให้เกิดการปรับตัวให้เข้ากับสภาพของเรือนจำ (Prisonization) ทำให้เกิดความเคยชินต่อกฎต่อ
 ตะราง และไม่เกรงกลัวอีกต่อไป

คุกหรือเรือนจำเป็นที่รวมของผู้กระทำผิดในประเภทต่างๆ หลายประเภท และโดยสภาพ
 ของเรือนจำแล้วผู้กระทำผิดเหล่านี้จะต้องอยู่ร่วมกัน และคบหาสมาคมกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น
 โอกาสที่จะมีการถ่ายทอดเทคนิคในการประกอบอาชญากรรม ตลอดจนทัศนคติต่อการกระทำผิดใน
 ระหว่างผู้ต้องขังก็อาจจะมีขึ้นได้ จึงทำให้ผู้ต้องขังที่ไม่มีสันดานเป็นผู้ร้ายก็อาจจะได้รับถ่ายทอด
 ทัศนคตินิยม ตลอดจนแบบแผนการดำเนินชีวิตต่างๆ จากผู้ต้องขังที่มีความชัดเจนแล้วได้ ซึ่งจะเป็น
 อุปสรรคต่อการแก้ไขผู้กระทำผิดประเภทที่ได้กระทำผิดโดยพลาดพลังหรือไม่มีสันดานเป็นผู้ร้ายได้
 ผลกระทบของระบบเรือนจำที่มีต่อผู้ต้องขังดังกล่าวนี้ เป็นผลกระทบในทางลบ และเป็นผลกระทบที่
 จะทำให้ผู้พ้นโทษกลับเข้าสู่สังคมยากขึ้น

2. เป็นการลดความแออัดยัดเยียดในเรือนจำ การนำมาตรการต่างๆ ในการปฏิบัติต่อ
 ผู้กระทำผิด โดยไม่ใช่เรือนจำมาใช้ ช่วยลดจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำให้น้อยลง หากว่าสังคม ไม่มี
 มาตรการในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด โดยวิธีอื่น นอกจากการลงโทษจำคุกในเรือนจำแล้วนั้น ก็
 หมายความว่าผู้กระทำผิดเกือบทั้งหมดจะถูกส่งตัวเข้าคุกในเรือนจำ ภาวการณ์ดังกล่าว ถ้าดำเนิน
 ติดต่อกันไปเรื่อยๆ ก็จะทำให้เกิดความแออัดยัดเยียดของผู้ต้องขังในเรือนจำ ซึ่งในภาวะที่เรือนจำต้อง
 รับภาระในการควบคุมผู้ต้องขังไว้เกินกว่าขนาดความจุปกติของเรือนจำ

ความแออัดยัดเยียดในเรือนจำจะเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานเรือนจำเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะ
 จะเป็นในด้านการควบคุมหรือในด้านการอบรมแก้ไขผู้ต้องขัง กล่าวคือในด้านการควบคุมผู้ต้องขัง
 นั้น หากเกิดความแออัดยัดเยียดของผู้ต้องขังในเรือนจำแล้วจะเป็นอุปสรรคต่อการป้องกันการ
 หลบหนีของผู้ต้องขัง การปกครองดูแลมิให้ผู้ต้องขังก่อความวุ่นวาย ตลอดจนการทำร้าย วิวาทหรือ
 รังแกผู้ต้องขังด้วยตนเอง ส่วนในด้านการอบรมแก้ไขผู้ต้องขัง ความแออัดยัดเยียดของผู้ต้องขังใน

เรือนจำจะเป็นอุปสรรคต่อการอบรมแก้ไขผู้ต้องขังในด้านต่างๆ เช่น ด้านการศึกษาอบรม ด้านการฝึกอาชีพ ด้านการให้บริการและสวัสดิการต่างๆ ซึ่งไม่สามารถที่จะจัดให้ผู้ต้องขังได้อย่างทั่วถึง เช่น การที่ผู้ต้องขังจำนวนมากต้องแออัดยัดเยียดกันในห้องขังเล็กๆ หรือการที่ผู้ต้องขังต้องว่างงาน เนื่องจากเรือนจำมีจำนวนผู้ต้องขังมากกว่างานที่จัดให้ผู้ต้องขังทำ ผู้ต้องขังจึงมีเวลาว่างมากและทำให้จิตใจฟุ้งซ่าน นอกจากนี้ความแออัดยัดเยียดของผู้ต้องขังในเรือนจำยังเป็นอุปสรรคต่อการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังซึ่งเป็นมาตรการในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักทฤษฎีอาชญาวิทยาอีกด้วย

การแก้ไขภาวะแออัดยัดเยียดของผู้ต้องขังในเรือนจำ อาจทำได้โดยการสร้างเรือนจำขึ้นใหม่ให้เพียงพอกับจำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่มขึ้นได้ แต่การแก้ปัญหาด้วยวิธีนี้จะต้องใช้เงินอย่างมากมาใช้ในการก่อสร้างเรือนจำขึ้นมาใหม่ และการซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์อาคารสถานที่ต่างๆ รวมตลอดถึงเจ้าพนักงานซึ่งต้องเพิ่มตามไปด้วย ดังนั้น การแก้ไขปัญหาดังกล่าววิธีนี้จึงไม่เป็นการประหยัดตามหลักเศรษฐกิจและไม่เหมาะสม เพราะเงินดังกล่าวควรที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศในด้านอื่นๆ ที่จำเป็นกว่า ในทางตรงกันข้ามการแก้ไขปัญหาดังกล่าวความแออัดยัดเยียดของผู้ต้องขังในเรือนจำโดยวิธีการใช้มาตรการในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช้เรือนจำไม่เพียงแต่จะประหยัดเงินงบประมาณในการก่อสร้างเรือนจำแล้วยังประหยัดเงินการดำเนินการของเรือนจำ เช่น ค่าอาหารผู้ต้องขัง และงบดำเนินการอื่นๆ อีกโดยสิ้นเชิงด้วย

นอกจากนี้การแก้ปัญหาโดยการสร้างเรือนจำเพิ่ม ยังเป็นการแก้ปัญหาได้ชั่วคราวระยะหนึ่งเท่านั้น ทั้งนี้เพราะหากยังไม่มีมาตรการการใช้โทษอย่างอื่นแทนโทษจำคุกแล้ว ผู้กระทำผิดจะต้องถูกส่งเข้าเรือนจำอยู่เรื่อยๆ เพราะเมื่อประชากรเพิ่มขึ้น ผู้กระทำผิดก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย เมื่อมีการก่อสร้างเรือนจำใหม่ในระยะแรกก็อาจจะช่วยลดความแออัดลงได้บ้าง แต่เมื่อระยะเวลาหนึ่งผ่านไปผู้ต้องขังก็จะล้นเรือนจำอีก อันจะต้องมีการสร้างเรือนจำใหม่เพิ่มขึ้นอยู่เรื่อยไป ตรงกันข้ามหากใช้มาตรการในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดนอกเรือนจำแล้ว แม้ผู้ต้องขังจะเพิ่มขึ้นเท่าใด ผู้ต้องขังในเรือนจำ ก็จะไม่เพิ่มขึ้นมากมายนัก เพราะอาจจะมีการใช้มาตรการในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช้เรือนจำให้มากขึ้นได้

3. เป็นการประหยัดเศรษฐกิจ การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช้เรือนจำ จะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในหลายๆ ประการ กล่าวคือ การพิจารณาในแง่งบประมาณของรัฐ มาตรการในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในเรือนจำเสียค่าใช้จ่ายมากกว่า ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในเรือนจำ จากการศึกษาวิจัยในสหรัฐพบว่า โครงการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในชุมชน ประหยัดเงินกว่าการใช้เรือนจำหลายเท่า การที่การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช้เรือนจำเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่า ก็เนื่องจากมาตรการดังกล่าวจะช่วยประหยัดเงินงบประมาณในการก่อสร้างเรือนจำ งบประมาณในการดำเนินงานเรือนจำ เงินเดือนข้าราชการ เจ้าหน้าที่ รวมตลอดถึงค่าอาหารผู้ต้องขัง เช่น ในประเทศไทยจะใช้งบประมาณเกือบ 30% ของงบประมาณของกรมราชทัณฑ์ทั้งหมดเป็นค่าอาหารผู้ต้องขัง ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะการ

ใช้การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดกลับเข้าอยู่ในชุมชนเหมือนอย่างเดิม โดยมีเงื่อนไข ซึ่งบุคคลเหล่านั้นจะต้องปฏิบัติและแม้จะต้องใช้เจ้าหน้าที่ก็ใช้เป็นเพียงส่วนน้อย เพราะผู้ดูแลผู้กระทำผิดอาจจะใช้อาสาสมัครเสียเป็นส่วนใหญ่

การพิจารณาในแง่ตัวผู้กระทำผิดและครอบครัว การที่ผู้กระทำผิดต้องถูกจำคุกนั้น จะทำให้ผู้กระทำผิดหมดโอกาสทำมาหากินในช่วงที่ถูกจองจำอยู่ ทำให้ผู้กระทำผิดขาดรายได้และถ้าหากผู้กระทำผิดเป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัวด้วยแล้ว ครอบครัวของผู้กระทำผิดก็จะขาดรายได้และเดือดร้อนตามไปด้วย และในขณะที่เดียวกันครอบครัวของผู้กระทำผิดจะต้องมาเยี่ยมเยียนส่งอาหารและของฝากต่างๆ ให้กับผู้กระทำผิดระหว่างอยู่ในเรือนจำ ซึ่งเป็นการสูญเสียทางเศรษฐกิจนับเป็นจำนวนไม่น้อย

กล่าวโดยสรุป การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช้เรือนจำ เป็นมาตรการในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดอีกรูปแบบหนึ่ง โดยการหันมาปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในชุมชนในรูปแบบต่างๆ มาตรการดังกล่าวได้ถูกนำมาใช้กับผู้กระทำผิดบางประเภท เช่น ผู้กระทำผิดในคดีเล็กน้อย หรือที่ได้กระทำไปเพราะพลั้งพลาด ในขณะที่ผู้กระทำผิดในคดีที่กระทบกระเทือนความสงบสุขของสังคม หรือที่เป็นภัยต่อสังคมยังคงถูกควบคุมอยู่ในเรือนจำต่อไปตามเดิม การแยกผู้กระทำผิดในคดีเล็กน้อยออกมาก็เพื่อช่วยในการลดจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำให้น้อยลง เป็นการป้องกันการแออัดขัดเคืองในเรือนจำ ทำให้เรือนจำสามารถที่จะปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการแก้ไขอบรมและควบคุมผู้กระทำผิดที่เป็นภัยต่อสังคมไว้ในเรือนจำ ในขณะที่เดียวกันก็เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงมิให้ผู้กระทำที่มีได้มีสันดานเป็นผู้ร้ายหรือผู้กระทำผิดเล็กน้อยได้รับผลกระทบในทางลบจากระบบเรือนจำ²⁸

ด้วยเหตุผลต่างๆ เหล่านี้จึงทำให้แนวคิดในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช่เรือนจำ ได้พัฒนาวิธีการและขยายขอบเขตการบังคับใช้ออกไปอย่างรวดเร็ว มาตรการในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช่เรือนจำ (Non institutional Treatment) ดังกล่าว เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในหมู่นักอาชญาวิทยาและนักทัณฑวิทยาว่า “มาตรการในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช่เรือนจำ” (Non-custodial Measures/Non-institutional Treatment) หรือ “ทางเลือกของการใช้โทษจำคุก” (Alternative to Imprisonment) หรือ “การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในชุมชน” (Community Treatment or Community Based Correction) และมีใช้ปฏิบัติอยู่ในประเทศต่างๆ หลายรูปแบบ²⁹ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวปรากฏในมาตรการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำ

²⁸ นัทธี จิตสว่าง. (2554). ข้อเสนอสนับสนุนของการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช่เรือนจำ. บทความทางกฎหมาย. หน้า 1-4.

²⁹ สมบูรณ์ ประสพเนตร. (2543). มาตรการในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช่เรือนจำ. เอกสารประกอบการสัมมนาโครงการเวทีความคิดเพื่อการพัฒนากระบวนการยุติธรรมไทย เรื่อง ปัญหาคนล้นคุก : วิกฤตยุติธรรมที่ต้องแก้ไข. เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2543 ณ ห้องพิมานเมฆ โรงแรมเดอะแกรนด์. หน้า 1-2.

3.3.3 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศได้บัญญัติหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องการปล่อยชั่วคราวหรือการประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาไว้ โดยมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องดังนี้

มาตรา 29 บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วยโดยอนุโลม”

บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าว เป็นเรื่องหลักการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ซึ่งอย่างน้อยที่สุดจะต้องกระทำไปภายใต้หลักเกณฑ์แห่งบทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อป้องกันมิให้รัฐใช้อำนาจตามอำเภอใจไปจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล ซึ่งสามารถแยกองค์ประกอบได้ดังนี้

1) การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กล่าวคือ หลักเกณฑ์ข้อนี้เป็นการใช้ “หลักนิติธรรม” (The Rule of law) หรือ “หลักนิติรัฐ” (Rechtsstaatsprinzip) ซึ่งเป็นหลักการที่สำคัญในการปกครองประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้สามารถดำรงคงอยู่ต่อไปได้ การใช้หลักนิติรัฐในการปกครอง หมายความว่า รัฐบาลหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ต่างๆ ที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาหรือการกำกับดูแลของรัฐบาลจะกระทำการใดๆ ซึ่งอาจมีผลกระทบกระเทือนถึงสิทธิและเสรีภาพของเอกชนได้ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายให้อำนาจและเฉพาะภายในขอบเขตที่กฎหมายได้กำหนดไว้เท่านั้น³⁰

2) การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดกล่าวคือ หากองค์การต่างๆ ของรัฐจะใช้อำนาจของตนที่มีอยู่ ด้วยการออกกฎหรือข้อบังคับ ไปจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญรับรอง จะกระทำได้ก็เฉพาะเพื่อการคุ้มครองและรักษาไว้ซึ่งประโยชน์สาธารณะตามที่รัฐธรรมนูญได้มีบัญญัติกำหนดเท่านั้น มิฉะนั้นบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือกฎหรือข้อบังคับย่อมเป็นอันขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และใช้มิได้ตามนัยของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 6 ซึ่งบัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของ

³⁰ วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. (2531). การควบคุมการใช้ดุลพินิจทางปกครองโดยองค์กรตุลาการ. รวมบทความในโอกาสครบรอบ 60 ปี คร.ปริทัศน์ เกษมทรัพย์. กรุงเทพฯ:พี.เค.พรินติ้งเฮาส์. หน้า 195.

ประเทศบัพัญญูติโคของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บัพัญญูตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

3) การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องกระทำเท่าที่จำเป็น หลักเกณฑ์ข้อนี้ย่อมมีความหมายโดยนัยว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อาศัย “หลักแห่งความได้สัดส่วน” (Principle of Proportionality) หรือ “หลักความยุติธรรม” (Gerechtigkeit) มาควบคุมการใช้อำนาจตามอำเภอใจขององค์กรต่างๆ ของรัฐ ซึ่งในสังคมที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์สาธารณะกับประโยชน์ของเอกชนค่อนข้างสูง รัฐสามารถนำหลักเช่นนี้มาเป็นเครื่องมือทางกฎหมายช่วยแก้ไข ปัญหา เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมสำหรับทุกฝ่ายได้³¹ ในหลักดังกล่าวจะมีหลักการย่อยๆ อยู่ 3 หลัก คือ

1. หลักแห่งความสัมฤทธิ์ผล (Geeignet)
2. หลักแห่งความจำเป็น (Principle of Necessity)
3. หลักแห่งความได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบ (Principle of Proportionality in the

Narrow Sense)

โดยแต่ละหลักมีหลักการที่สำคัญอาจแยกศึกษาได้ดังนี้

ก) หลักแห่งความสัมฤทธิ์ผล มีหลักสำคัญอยู่ว่า ในบรรดามาตรการต่างๆ ที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายเปิดช่องให้องค์กรต่างๆ ของรัฐสามารถใช้อำนาจเพื่อไปจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลได้ องค์กรทั้งหลายของรัฐจะต้องเลือกมาตรการที่สามารถดำเนินการให้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายซึ่งได้ให้อำนาจแก่ตนสำเร็จลุล่วงไปได้เท่านั้น อันเป็นการอาศัยความสัมพันธ์เชิงเหตุ(Cause) และผล (Effect) ระหว่างมาตรการต่างๆ ที่องค์กรของรัฐได้ใช้อำนาจออกมาบังคับกับสิ่งที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายที่ให้อำนาจองค์กรของรัฐประสงค์จะให้เกิดขึ้นให้มีคุณภาพกัน

(ข) หลักแห่งความจำเป็น จะมีหลักสำคัญอยู่ว่าในบรรดามาตรการทั้งหลายที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายเปิดโอกาสให้องค์กรรัฐสามารถใช้อำนาจกำหนด เพื่อไปจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล หากมาตรการเหล่านั้นสามารถดำเนินการให้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายสำเร็จลุล่วงไปได้ทั้งสิ้น ในกรณีที่องค์กรของรัฐจะกำหนดมาตรการที่ไปจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล องค์กรของรัฐจะต้องเลือกออกมาตรการที่จะยังผลให้สิทธิและเสรีภาพของบุคคลนั้นได้รับความกระทบกระเทือนน้อยที่สุด

(ค) หลักแห่งความได้สัดส่วนในความหมายอย่างแคบ มีหลักการสำคัญอยู่ว่าในบรรดามาตรการต่างๆ ที่รัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายเปิดช่องให้องค์กรของรัฐสามารถใช้อำนาจไปจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล หากมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใดเมื่อได้ลงมือปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรการนั้น

³¹ บรรเจิด สิงคะเนติ และสมศักดิ์ นวตระกูลพิสุทธิ. (2542). หลักความได้สัดส่วนตามหลักกฎหมายของเยอรมันและฝรั่งเศส. วารสารรัฐธรรมนูญ เล่ม 1. หน้า 40.

แล้ว จะยังผลให้เกิดประโยชน์กับมหาชนน้อยมากไม่คุ้มกับสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่จะบังเกิดความเสียหาย กรณีเช่นนี้ องค์การของรัฐดังกล่าวจำเป็นต้องละเว้นไม่ใช้มาตรการเช่นว่านั้น ไปบังคับใช้กับบุคคลนั้น เป็นหลักที่อาศัยภาวะสมดุลระหว่างความเสียหายอันจะเกิดขึ้นกับสิทธิและเสรีภาพของบุคคล กับประโยชน์ซึ่งมหาชนจะพึงได้รับจากการปฏิบัติการขององค์การของรัฐให้เป็นไปตามมาตรการนั้นๆ³²

อย่างไรก็ตาม แม้การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลจะต้องเป็นไปโดยสอดคล้องกับหลักแห่งความได้สัดส่วน แต่หากกรณีมีความสงสัย ก็จำเป็นที่ศาลควรยกประโยชน์ให้กับฝ่ายองค์การของรัฐมิใช่ให้กับฝ่ายเอกชน³³

4) การจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลต้องไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้น กล่าวคือ เมื่อรัฐธรรมนูญมีบทบัญญัติรับรองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องหนึ่งเรื่องใด องค์การต่างๆของรัฐจะมีอำนาจกระทำได้ก็เฉพาะแต่เพียงการไป “จำกัด” สิทธิและเสรีภาพของบุคคลเท่านั้น โดยมีไซ้หมายรวมไปถึงการ “ตัด” หรือการ “เพิกถอน” สิทธิและเสรีภาพนั้นด้วย³⁴ ฉะนั้นหากองค์การทั้งหลายของรัฐ เช่น รัฐสภาไปตรากฎหมาย “เพิกถอน” มิให้บุคคลมีสิทธิและเสรีภาพในเรื่องดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นกรณีใด บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่รัฐสภาได้ตราขึ้นมา ก็ย่อมเป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่กระทบกระเทือนถึงสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองอันยังผลให้ใช้บังคับมิได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 6

มาตรา 30 บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายหรือหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม...” บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวเป็นเรื่องหลักความเสมอภาคต่อหน้ากฎหมาย (Equality before the law) กล่าวคือ ผู้กระทำผิดไม่ว่าจะเป็นใคร หรือมีฐานะทางเศรษฐกิจอย่างไร ก็จะต้องถูกดำเนินคดีและได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมายอย่างเสมอภาคกัน ฉะนั้นโดยหลักแล้ว การพิจารณาคำร้องขอปล่อยชั่วคราวของเจ้าพนักงานหรือศาล จึงไม่ควรที่จะยึดติดกับหลักประกันเป็นสำคัญ เพราะจะก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคทางกฎหมายของบุคคลที่มีฐานะทาง

³² ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์. (2540). *กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง*. กรุงเทพมหานคร: จีระการพิมพ์. หน้า 255.

³³ ธีระ สุธีวรานุกร. การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรอง. *วารสารนิติศาสตร์*, 29(4) หน้า 59.

³⁴ วรพจน์ วิศรุดพิชญ์. (2538). *สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน. หน้า 78.

เศรษฐกิจที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เพราะเหตุว่าบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมมีโอกาสที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราวดีกว่าบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี อันผิดหลักการของกฎหมาย

มาตรา 39 บัญญัติว่า “...ในคดีอาญา ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหา หรือจำเลยไม่มีความผิด

ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้น เสมือนผู้กระทำความผิดมิได้”

สิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริสุทธิ์ (presumption of innocence) ตามมาตรา 39 นี้เป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญาที่สำคัญ และเป็นหลักประกันขั้นพื้นฐานของสิทธิของบุคคลในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหา หรือจำเลยเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดจริง จากหลักการนี้จึงนำไปสู่หลักเกณฑ์ประการต่อมาคือ ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้ ดังนั้น เมื่อมีการกล่าวหาว่าบุคคลใดกระทำความผิดอาญา โดยหลักการแล้วต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลนั้นเป็นผู้บริสุทธิ์ จึงควรอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวเป็นหลักไม่ควรที่จะควบคุมตัวบุคคลนั้นไว้ในอำนาจรัฐ เว้นแต่มีความจำเป็นเท่านั้น ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยผู้ถูกกล่าวหาได้มีโอกาสไปแสวงหาพยานหลักฐานในการต่อสู้คดี เพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของตนได้อย่างเต็มที่

มาตรา 40 (7) บัญญัติว่า “ในคดีอาญาที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีที่ถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม มีโอกาสในการต่อสู้คดีอย่างเพียงพอ การตรวจสอบ หรือได้รับทราบพยานหลักฐานตามสมควร การได้รับความช่วยเหลือในทางคดีจากทนายความ และการได้รับการปล่อยชั่วคราว”

บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวได้บัญญัติรับรองสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลย ให้มีสิทธิได้รับการปล่อยชั่วคราว ซึ่งการปล่อยชั่วคราวจะเกิดขึ้นได้ในกรณีที่มีการควบคุมตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐแล้วไม่ว่าจะเป็นการควบคุมระหว่างสอบสวนของพนักงานสอบสวน การสั่งฟ้องของพนักงานอัยการ หรือการพิจารณาของศาล สิทธิที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราวจึงเป็นมาตรการผ่อนคลายความเคร่งครัดของการนำตัวบุคคลมาไว้ในอำนาจรัฐ กล่าวคือ หากไม่มีเหตุจำเป็นในการเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐเพราะผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีพฤติกรรมหลบหนี ไม่มีพฤติการณ์จะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือจะไปก่อภัยอันตรายประการอื่นแล้ว ผู้ต้องหาหรือจำเลยย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราวเสมอเพื่อให้เป็นไปตามสิทธิที่รัฐธรรมนูญได้รับรองไว้ อันเป็นหลักการที่สืบเนื่องมาจากหลักการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดจริง

ดังนั้น การปล่อยชั่วคราวในฐานะที่เป็นมาตรการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่สำคัญประการหนึ่งจึงต้องถือเป็นหลัก ส่วนการไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวต้องถือเป็นข้อยกเว้น³⁵ หรือพนักงานสอบสวนมาชี้แจงถึงความจำเป็นในการที่จะต้องควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้ ซึ่งหากศาลเห็นว่าไม่จำเป็นก็จะปล่อยตัวผู้ต้องหาไป ดังนั้น ศาลจึงมีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบการควบคุมตัวของเจ้าพนักงานอย่างแท้จริง

การปล่อยชั่วคราว หรือการประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยจึงเป็นมาตรการหนึ่งที่ช่วยผ่อนคลายให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยได้รับอิสรภาพไปชั่วคราวตามหลักสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดจริงและเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยได้แสวงหาพยานหลักฐานในการต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ เป็นการประสานประโยชน์ระหว่างรัฐกับเอกชน ไว้ด้วยกันอันจะเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของจำเลย

3.3.4 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีดังนี้

มาตรา 106 การปล่อยผู้ต้องหาหรือจำเลยชั่วคราวโดยไม่ต้องมีประกัน หรือมีประกัน และหลักประกัน

มาตรา 107 เมื่อได้รับคำร้องให้ปล่อยชั่วคราว ให้เจ้าพนักงานหรือศาลรีบสั่งอย่างรวดเร็ว และผู้ต้องหาหรือจำเลยทุกคนพึงได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว โดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 108 มาตรา 108/1 มาตรา 109 มาตรา 110 มาตรา 111 มาตรา 112 มาตรา 113 และมาตรา 113/1

มาตรา 108 วรรคแรก ในการวินิจฉัยคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราวต้องพิจารณา ความหนักเบาแห่งข้อหา พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงใด พฤติการณ์ต่างๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร เชื่อถือผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันได้เพียงใด ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่ ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวมีเพียงใดหรือไม่ ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวมีเพียงใดหรือไม่ ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องขังตามหมายศาล ถ้ามีคำคัดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ โจทก์หรือผู้เสียหาย แล้วแต่กรณี ศาลพึงรับประกอบการวินิจฉัยได้

และในมาตรา 108 วรรคสามซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2558 ให้ไว้ ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2558 มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา 108 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2547 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เจ้าพนักงานซึ่ง

³⁵ ชาติ ชัยเดชสุริยะ. (2549). *มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา. หน้า 78.

มีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่หรือเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติ หรือในกรณีที่ผู้ยื่นยินยอมจะสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการหลบหนีหรือภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น แต่ถ้าผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีอายุไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ แม้ผู้ยื่นยินยอม จะสั่งให้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้ต่อเมื่อผู้ยื่นมีพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุสมควรประการอื่น”

มาตรา 108/1 การสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราว จะกระทำได้ต่อเมื่อเหตุอันควรเชื่อเหตุใดเหตุหนึ่ง คือ ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะหลบหนี ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปก่อเหตุอันตรายประการอื่น ผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกัน ไม่น่าเชื่อถือ การปล่อยชั่วคราวจะเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการสอบสวนของเจ้าพนักงานหรือการดำเนินคดีในศาล คำสั่งปล่อยชั่วคราวต้องแสดงผลและต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยและผู้ยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

มาตรา 109 ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องหาหรือถูกฟ้องในความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปี ถ้ามีคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ในระหว่างสอบสวนหรือระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ศาลจะต้องถามพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือโจทก์ว่าจะคัดค้านประการใดหรือไม่ ถ้าไม่อาจถามได้โดยมีเหตุอันควรศาลจะงดการถามเสียก็ได้แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้

มาตรา 110 ในคดีมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินห้าปีขึ้นไป ผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวต้องมีประกัน และจะมีหลักประกันด้วยหรือไม่ก็ได้ ในคดีอย่างอื่นจะปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันเลยหรือมีประกัน และหลักประกันด้วยก็ได้ การเรียกประกันหรือหลักประกัน จะเรียกจนเกินควรแก่กรณีมิได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือข้อบังคับประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณี

มาตรา 111 เมื่อจะปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันเลย ก่อนที่จะปล่อยตัวไปให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยสาบาน หรือปฏิญาณตนว่าจะมาตามนัดหรือหมายเรียก

มาตรา 112 เมื่อจะปล่อยชั่วคราวโดยมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก่อนปล่อยไป ให้ผู้ประกันหรือผู้เป็นหลักประกันลงลายมือชื่อในสัญญาประกันนั้น ในสัญญาประกันต้องระบุข้อกำหนดให้ ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหรือผู้ประกันแล้วแต่กรณีจะปฏิบัติตามนัดหรือหมายเรียกของเจ้าพนักงานหรือศาลซึ่งให้ปล่อยชั่วคราว เมื่อผิดสัญญาจะใช้เงินที่ระบุไว้

มาตรา 114 เมื่อจะปล่อยชั่วคราวโดยให้มีประกันและหลักประกันด้วยก่อนปล่อยตัวไป ให้ผู้ร้องขอประกันจัดหาหลักประกัน ซึ่งมีอยู่ 3 ชนิด คือ เงินสด หลักทรัพย์อื่น หรือมีบุคคลมาเป็นหลักประกัน โดยแสดงหลักทรัพย์

มาตรา 117 วรรคสองเพิ่ม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2558 ว่า “ในกรณีที่มีคำสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดตามมาตรา 108 วรรคสามกับผู้ต้องหาหรือจำเลยใด ถ้าปรากฏว่าอุปกรณ์ดังกล่าวถูกทำลายหรือทำให้ใช้การไม่ได้ไม่ว่าโดยวิธีใดให้สันนิษฐานว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นจะหลบหนี”

ตามบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นได้กำหนดสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราวทั้งในชั้นพนักงานสอบสวน ชั้นพนักงานอัยการและชั้นศาล โดยกำหนดเป็นหลักว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยจะต้องได้รับการปล่อยชั่วคราว หากไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวจะต้องมีเหตุอันสมควรตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ และถือเป็นบทยกเว้นของการปล่อยชั่วคราวซึ่งชั้นศาลสามารถปล่อยชั่วคราวได้ 3 ช่วง คือ ช่วงที่พนักงานสอบสวนขอฝากขังต่อศาล ช่วงระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ช่วงระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์หรือฎีกา

3.3.5 ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2548

มีหลักการสำคัญดังต่อไปนี้ เมื่อศาลพิจารณาคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวแล้วเห็นว่าเป็นกรณีที่เหมาะสมควรให้ปล่อยชั่วคราวได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 ก็ให้ศาลพิจารณาว่าจะให้ปล่อยชั่วคราวโดยมีประกันหรือไม่มีประกัน ในการพิจารณาว่าการปล่อยชั่วคราวควรมีประกันหรือไม่ต้องมีประกันให้ศาลพิจารณาถึงความร้ายแรงแห่งข้อหา สาเหตุและพฤติการณ์การกระทำความผิด รวมทั้งบุคลิกลักษณะนิสัย สภาพร่างกายและจิตใจ การศึกษา การประกอบอาชีพ การทำงาน ประวัติการกระทำความผิดอาญา สภาพและฐานะของครอบครัว และความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมของผู้ต้องหาหรือจำเลยประกอบด้วย การกำหนดวงเงินประกันให้พิจารณาว่า คดีความผิดลหุโทษหรือที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้ปล่อยชั่วคราวโดยไม่ต้องมีประกัน หากมีเหตุจำเป็นต้องมีประกันให้กำหนดวงเงินไม่เกินกึ่งหนึ่งของอัตราโทษปรับขั้นสูงสำหรับความผิดนั้น เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น คดีความผิดที่มีผลกระทบทางเศรษฐกิจซึ่งมีอัตราโทษปรับสูง ไม่ว่าจะมิโทษจำคุกด้วยหรือไม่ก็ตาม จะปล่อยชั่วคราวโดยมีประกันหรือหลักประกันก็ได้ แต่ไม่ควรกำหนดวงเงินให้เกินกึ่งหนึ่งของอัตราโทษปรับขั้นสูงสำหรับความผิดนั้น และไม่ว่ากรณีใดต้องไม่กำหนดวงเงินประกันหรือหลักประกันให้สูงเกินอัตราโทษปรับขั้นสูง คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน 5 ปี ให้ศาลใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวได้โดยไม่ต้องมีประกัน หากมีเหตุจำเป็นต้องมีประกันให้กำหนดวงเงินไม่เกิน 100,000 บาท เว้นแต่มีเหตุสมควรที่จะสั่งเป็นอย่างอื่น ก็ให้ระบุเหตุนั้นไว้โดยชัดแจ้ง คดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน 5 ปีขึ้นไป การอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวต้องมีประกัน และจะมีหลักประกันหรือไม่ก็ได้ แต่วงเงินประกันต้องไม่สูงเกินควรแก่กรณี ในกรณีที่พฤติการณ์แห่งคดีมิได้มีลักษณะเป็นพิเศษอย่างอื่นการกำหนดวงเงินประกันให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

คดีที่มีอัตราโทษจำคุกแต่ไม่มีโทษสถานอื่นที่หนักกว่าโทษจำคุกรวมอยู่ด้วย ให้กำหนดวงเงินประกันโดยถือเกณฑ์ไม่เกิน 20,000 บาทต่อระวางโทษจำคุก 1 ปี ทั้งในส่วนที่เป็นอัตราโทษขั้นสูงและขั้นต่ำ

คดีที่มีโทษจำคุกตลอดชีวิต ให้กำหนดวงเงินประกันไม่เกิน 600,000 บาท

คดีที่มีโทษประหารชีวิต ให้กำหนดวงเงินประกันไม่เกิน 800,000 บาท

คดีที่มีหลายข้อหา ไม่ว่าจะ เป็นความผิดกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบทหรือความผิดหลายกรรมต่างกันให้ถือข้อหาที่มีอัตราโทษหนักสุดเป็นเกณฑ์ในการกำหนดวงเงินประกัน

ในกรณีที่จำเลยถูกฟ้องหลายคดีต่อศาลเดียวกัน ไม่ว่าจะถูกฟ้องพร้อมกัน หรือต่างเวลาดังศาลอาจกำหนดวงเงินประกันในแต่ละคดีให้ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ โดยให้ใช้หลักประกันก็ได้ แต่วงเงินประกันรวมสำหรับทุกคดีต้องไม่น้อยกว่าเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง กรณีที่ศาลพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน 3 ปี ไม่ว่าจะ เป็นคดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงหรือไม่ก็ตาม ให้ศาลใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวในระหว่างอุทธรณ์ฎีกาได้โดยมีประกัน แต่วงเงินประกันไม่ควรสูงเกินกว่า 100,000 บาท

ในกรณีที่ศาลพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยเกิน 3 ปี และศาลเห็นสมควรอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวในระหว่างอุทธรณ์ฎีกาได้โดยมีประกันและหลักประกัน หากศาลเห็นสมควรกำหนดวงเงินประกันให้สูงขึ้นจากศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์กำหนดไว้ก็ให้กำหนดวงเงินประกันเพิ่มขึ้นได้แต่ไม่ควรเพิ่มเกินกึ่งหนึ่ง

ข้อ 7 ในกรณีที่ผู้ขอประกันเป็นญาติพี่น้องหรือมีความเกี่ยวพัน โดยทางสมรสหรือผู้ขอประกันใช้หลักทรัพย์มีค่าอย่างอื่นที่กำหนดราคามูลค่าที่แน่นอนและสะดวกแก่การบังคับคดีเป็นหลักประกันหรือกรณีความผิดที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยกระทำด้วยความจำใจหรือด้วยความยากจน ศาลจะกำหนดวงเงินประกันให้ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติก็ได้

หากผู้ขอประกันซึ่งเป็นญาติพี่น้องหรือมีความเกี่ยวพัน โดยทางสมรสเป็นผู้ใช้เงินสดหรือหลักทรัพย์มีค่าอย่างอื่นของผู้ขอประกันที่กำหนดราคามูลค่าที่แน่นอนและสะดวกแก่การบังคับคดีเป็นหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว ศาลจะอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวให้ผู้ขอประกันวางเงินสด หรือหลักทรัพย์นั้นเพียงจำนวนเงินประกันที่ศาลกำหนดก็ได้

ข้อ 8 ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นหญิงมีครรภ์หรือมีบุตรอายุไม่เกินสามปีอยู่ในความดูแลหรือเป็นผู้เจ็บป่วยซึ่งถ้าต้องขังจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ หรือเป็นผู้พิการหรือสูงอายุซึ่งโดยสภาพร่างกายหรือจิตใจอาจจะเกิดความทุกข์ยากลำบากเกินกว่าปกติในระหว่างต้องขัง ให้ศาลใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยไม่ต้องมีประกันหรือกำหนดวงเงินประกันให้ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

ข้อ 9 ในกรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นเด็กหรือเยาวชน ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนใช้ดุลพินิจกำหนดวงเงินประกันตามที่ศาลเห็นสมควร แต่ต้องไม่สูงกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ 10 การปล่อยชั่วคราวโดยมีหลักทรัพย์เป็นหลักประกัน อาจใช้หลักทรัพย์ดังต่อไปนี้

10.1 ที่ดินมีโฉนด ที่ดินมีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือห้องชุด โดยมีโฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุด และหนังสือรับรองราคาประเมินของสำนักงานที่ดินมาแสดง หากจะนำสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินมาเป็นประกันด้วย

10.2 หลักทรัพย์ที่มีค่าอย่างอื่นที่กำหนดราคามูลค่าที่แน่นอนได้ เช่น พันธบัตรรัฐบาล สลากออมสิน บัตรหรือสลากออมทรัพย์ทวีสินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรใบรับเงินฝากประจำธนาคาร ตัวแลกเงินที่ธนาคารเป็นผู้จ่าย และธนาคารผู้จ่ายได้รับรองตลอดไปแล้ว ตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคารเป็นผู้ออกตัว เช็คที่ธนาคารเป็นผู้สั่งจ่ายหรือรับรองซึ่งสามารถเรียกเก็บเงินได้ในวันที่ทำสัญญาประกัน และหนังสือรับรองของธนาคารหรือบริษัทประกันภัย เพื่อชำระเบี้ยปรับแทน ในกรณีผิดสัญญาประกัน เป็นต้น ทั้งนี้ ในกรณีที่มิมีข้อสงสัย ให้ศาลตรวจสอบเพื่อขอคำยืนยันจากธนาคารหรือบริษัทประกันภัยที่ออกหนังสือรับรองนั้น

เมื่อทำสัญญาประกันแล้ว ให้ศาลมีหนังสือแจ้งอายัดไปยังสำนักงานที่ดิน สำนักงานเขตหรืออำเภอ หรือธนาคาร แล้วแต่กรณีทันที และเมื่อสัญญาประกันสิ้นสุดลงให้รีบคืนหลักประกันและแจ้งยกเลิกการอายัดโดยเร็ว ในกรณีที่ใช้หนังสือรับรองของบริษัทประกันภัยเป็นหลักประกัน ให้ศาลแจ้งจำนวนวงเงินประกันในสัญญาประกันให้บริษัทประกันภัยทราบด้วย

ข้อ 11 การใช้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 114 วรรคสอง (3) ให้พิจารณาหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

11.1 บุคคลผู้ขอประกันจะต้องเป็นผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานหรือมีรายได้แน่นอน เช่น เป็นข้าราชการ ข้าราชการบำนาญ สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารราชการส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น พนักงานองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานของรัฐประเภทอื่น ๆ ลูกจ้างของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารพรรคการเมือง หรือทนายความ และเป็นผู้มีความสัมพันธ์กับผู้ต้องหาหรือจำเลย เช่น เป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน สามี ภริยา ญาติพี่น้อง ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง บุคคลที่เกี่ยวข้องกันโดยทางสมรส หรือบุคคลที่ศาลเห็นว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเหมือนเป็นญาติพี่น้อง หรือ มีความสัมพันธ์ในทางอื่นที่ศาลเห็นสมควรให้ประกันได้ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(1) ให้ยื่นคำร้องด้วยตนเอง และเสนอหนังสือรับรองจากต้นสังกัดหรือนายจ้าง หรือหลักฐานอื่นที่เชื่อถือได้ และหากผู้ขอประกันมีคู่สมรส ให้แสดงหลักฐานการยินยอมของคู่สมรสด้วย ในกรณีฉุกเฉิน ไม่อาจเสนอหนังสือรับรองได้ทัน ให้ผ่อนผัน โดยแสดงหลักฐานอื่น เช่น บัตรประจำตัวที่แสดงฐานะเช่นนั้น และให้นำหนังสือรับรองหรือหนังสือยินยอมมาแสดงภายหลัง

(2) ให้ทำสัญญาประกันได้ในวงเงินไม่เกิน 10 เท่าของอัตราเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

(3) การอนุญาตให้พิจารณาจากเงินเดือนหรือรายได้ แต่หากวงเงินประกันมียอดสูงกว่าวงเงินที่ผู้นั้นมีสิทธิประกันได้ ศาลอาจกำหนดให้ผู้ขอประกันวงเงินหรือหลักทรัพย์อื่นเพิ่มเติมให้เพียงพอกับวงเงินประกันนั้นได้ หรืออาจให้มีผู้ขอประกันหลายคนร่วมกันทำสัญญาประกันโดยใช้วงเงินของแต่ละคนรวมกันได้

(4) หากผู้ประกันพ้นจากตำแหน่งหน้าที่การงาน ก็ให้คงมีสิทธิประกันต่อไป โดยศาลอาจใช้ดุลพินิจสั่งให้หาหลักประกันเพิ่มหรือดีกว่าเดิมได้

11.2 นิติบุคคลอาจเป็นผู้ขอประกันได้ ในกรณีที่กรรมการ ผู้แทน ตัวแทน หุ่นส่วน พนักงานหรือลูกจ้างของนิติบุคคลนั้นตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย ให้ทำสัญญาประกันได้ในวงเงินตามที่ศาลเห็นสมควรเป็นกรณี ๆ ไป และศาลอาจกำหนดให้ผู้ขอประกันวงเงินหรือหลักทรัพย์อื่นตามจำนวนที่เห็นสมควรเพิ่มเติมด้วยก็ได้ โดยจะต้องแสดงหนังสือรับรองการจดทะเบียนและหลักฐานแสดงฐานะการเงิน และผู้มีอำนาจทำการแทนในกรณีฉุกเฉินไม่สามารถนำต้นฉบับเอกสารมาแสดงให้ทัน ให้ผ่อนผันโดยแสดงสำเนาเอกสารดังกล่าวและให้นำต้นฉบับเอกสารมาแสดงภายหลัง

11.3 ในกรณีที่ส่วนราชการ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาค้ำประกัน เป็นผู้ร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว หากจำนวนเงินที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองหรือคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวเพียงพอแล้ว ควรถือว่าหนังสือรับรองหรือคำร้องนั้นเป็นหลักประกันที่น่าเชื่อถือได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 108 (4)

ข้อ 12 ผู้ต้องหาหรือจำเลยอาจทำสัญญาประกันตนเองได้ และให้นำหลักเกณฑ์ในข้อ 11.1 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การทำสัญญาประกันตามวรรคหนึ่ง หากผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นพนักงานหรือผู้ประกอบการวิชาชีพ เช่น แพทย์ เภสัชกร พยาบาล วิศวกร สถาปนิก ทนายความ ผู้สอบบัญชี ครุ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสื่อมวลชน หรือผู้ประกอบการวิชาชีพอื่นที่ศาลเห็นสมควรให้ประกันได้และการกระทำที่ถูกล่ามว่าเป็นความผิดเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่หรือการปฏิบัติงานในการประกอบวิชาชีพนั้น ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยทำสัญญาประกันตนเองได้ในวงเงินไม่เกิน 15 เท่าของอัตราเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

3.3.6 ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. 2548 มีหลักการสำคัญดังนี้

ข้อ 2 เมื่อศาลได้รับคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวแล้วให้รีบพิจารณาและมีคำสั่งโดยเร็ว โดยให้ถือเป็นหลักว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยพึงได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นต้อง

ควบคุมหรือขังผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นไว้ ก็ให้ระบุเหตุผลไว้โดยครบถ้วนและชัดเจน และพิจารณาสั่งในแนวเดียวกัน

การเปลี่ยนแปลงคำสั่งใหม่จะกระทำได้เมื่อมีเหตุผลอันสมควร และให้ระบุเหตุผลไว้ โดยชัดเจนด้วย

จำนวนราคาประกันในคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ต้องเขียนหรือพิมพ์ให้ชัดเจนจะเป็นตัวเลขหรือตัวหนังสือก็ได้

ข้อ 3 ในการร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยอาจเสนอข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาเหตุและพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่ถูกร้อง รวมทั้งบุคลิกลักษณะนิสัย สภาพทางร่างกายและจิตใจ การศึกษา การประกอบอาชีพ การงาน ประวัติ การกระทำความผิดอาญา สภาพและฐานะของครอบครัว และความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมต่อศาลเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องด้วยก็ได้

ข้อ 4 ผู้ร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวอาจเสนอหลักประกันมาพร้อมกับคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการพิจารณาของศาลก็ได้ แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวซึ่งมิได้ยื่นหลักประกันมาพร้อมด้วย ที่จะได้รับพิจารณาคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว

ข้อ 5 ในคดีที่ศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน 3 ปี เมื่อจำเลยยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวระหว่างอุทธรณ์หรือฎีกา หากจำเลยเคยได้รับการปล่อยชั่วคราวในระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์มาก่อน ให้ศาลชั้นต้นพิจารณาสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยไม่จำเป็นต้องส่งให้ศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาสั่ง

ข้อ 6 ในกรณีที่มีการปล่อยชั่วคราวบุคคลใดชั้นสอบสวน ถ้าผู้ร้องขอประกันมีความประสงค์จะใช้เงินสดหรือหลักทรัพย์อื่นที่วางประกันไว้ต่อผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการเป็นหลักประกันการปล่อยชั่วคราวบุคคลนั้นในชั้นศาลให้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ให้ผู้ร้องขอประกันระบุรายละเอียดเกี่ยวกับหลักประกัน ซึ่งรวมทั้งมูลค่าหรือราคาของหลักประกันดังกล่าวและวงเงินที่ได้ประกัน พร้อมทั้งแนบสำเนาภาพถ่ายหลักทรัพย์มากับคำร้องขอ ถ้าหลักทรัพย์นั้นเป็นที่ดินหรือห้องชุด ให้แนบสำเนาหนังสือสำคัญแสดงสิทธิในหลักทรัพย์และหนังสือรับรองราคาประเมินของสำนักงานที่ดินมาด้วย

(2) ถ้าศาลเห็นสมควรอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยกำหนดวงเงินประกันไม่เกินมูลค่าหรือราคาของหลักประกัน และปรากฏตามคำแถลงของผู้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือพนักงานสอบสวน หรือคำฟ้อง หรือคำแถลงของพนักงานอัยการว่าหลักประกันดังกล่าวยังอยู่ในความครอบครองของตน หรือมีหลักฐานอื่นที่น่าเชื่อถือว่าหลักประกันดังกล่าวยังอยู่ในความครอบครองของผู้ผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ให้ศาลมีคำสั่งให้ถือเอาหลักประกันนั้นเป็นหลักประกันในชั้นศาลได้ แต่ถ้าศาลกำหนดวงเงินประกันไว้สูงกว่ามูลค่าหรือราคาของ

หลักประกันนั้นก็ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ร้องขอประกันวางหลักประกันอื่นเพิ่มเติมให้เพียงพอกับวงเงินที่ประกันนั้นในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการประเมินมูลค่าหรือราคาของหลักประกัน ศาลอาจเรียกผู้ครอบครองหลักประกันมาสอบถามหรือสั่งให้ผู้ร้องขอประกันเสนอหลักฐานการประเมินราคาใหม่ก็ได้

ข้อ 8 ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ศาลจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่ของผู้ต้องหาหรือจำเลย หรือเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยปฏิบัติเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือเพื่อป้องกันภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการปล่อยชั่วคราวก็ได้ เช่น ให้รายงานตัวต่อ เจ้าพนักงานหรือบุคคลตามที่ศาลเห็นสมควร วางข้อจำกัดเกี่ยวกับสถานที่อยู่อาศัยหรือการเดินทางออกไปนอกสถานที่อยู่อาศัย วางข้อจำกัดเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหรือการงานบางอย่าง หรือวางข้อจำกัดเกี่ยวกับการเข้าไปในสถานที่บางแห่งที่อาจก่อให้เกิดการกระทำความผิดอีก เป็นต้น และหากผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นก็ให้ศาลพิจารณาเพิกถอนคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวได้

ข้อ 9 ให้ศาลจัดให้มีวิธีการในการควบคุมดูแลการขอให้ปล่อยชั่วคราวมิให้เกิดพฤติกรรมในทางมิชอบหรือเอาเปรียบประชาชน เช่น การขึ้นทะเบียนรายชื่อและหลักทรัพย์ของผู้รับผิดชอบ การประกาศอัตราค่าตอบแทนจากการใช้หลักทรัพย์เป็นประกัน การจัดให้มีการประสานงานและส่งข้อมูลระหว่างศาลต่าง ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของหลักทรัพย์ และของบุคคลดังกล่าว เป็นต้น

ข้อ 10 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและติดตามผลการดำเนินการบังคับตามสัญญาประกัน ให้ศาลจัดให้มีสารบบคุมกรณีผิดสัญญาประกัน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของศาลจดแจ้งการดำเนินการภายหลังจากศาลมีคำสั่งปรับนายประกันแล้ว

ข้อ 11 เพื่อให้การปฏิบัติตามระเบียบนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยให้ศาลกำหนดแนวทางปฏิบัติของศาลนั้น ได้เท่าที่ไม่ขัด หรือแย้งกับระเบียบนี้ เช่น

- (1) วิธีดำเนินการกรณีร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกา
- (2) การกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติระหว่างได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว
- (3) การควบคุมดูแลการปล่อยชั่วคราวมิให้เกิดพฤติกรรมในทางมิชอบหรือเอาเปรียบประชาชน
- (4) วิธีดำเนินการบังคับคดีหลังผิดสัญญาประกัน

ข้อ 12 ให้ศาลประกาศและเผยแพร่ระเบียบและแนวทางปฏิบัติในการปล่อยชั่วคราวของศาลให้ผู้ที่มาติดต่อและประชาชนได้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อ 13 ในกรณีจำเป็นต้องมีวิธีการใดในการธุรการเพื่อให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้ไปได้โดยเรียบร้อย ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้กำหนดวิธีการนั้น

3.3.7 ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราว

ในปีพ.ศ. 2558 ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ(สนช.) ได้มีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ. ... (ในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราว หลักเกณฑ์การบังคับคดีผู้ประกัน และการอุทธรณ์คำสั่งศาลที่ไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว) ส่งให้สำนักงานกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

โดยหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดให้ศาลหรือเจ้าพนักงานที่สั่งปล่อยชั่วคราวมีอำนาจสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการติดตามตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ในกรณีที่ผู้นั้นยินยอม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 108 วรรคสาม)

(2) กำหนดมิให้มีการเรียกประกันหรือหลักประกันเกินสมควร โดยต้องคำนึงถึงมาตรการป้องกันที่ใช้กับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวประกอบด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 110 วรรคสาม)

(3) กำหนดให้การสั่งลดจำนวนเงินที่ต้องใช้ตามสัญญาประกันต้องคำนึงถึงความพยายามของผู้ประกันในความคิดตามผู้ที่หลบหนีรวมทั้งความเสียหายที่เกิดขึ้นว่ามีมากน้อยเพียงใด (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 119 วรรคสอง)

(4) กำหนดหลักเกณฑ์ในการบังคับคดีผู้ประกันและระยะเวลาการบังคับคดี (เพิ่มมาตรา 119/1 และมาตรา 119/2)

(5) กำหนดหลักเกณฑ์ในการอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว (เพิ่มมาตรา 119/3)

(6) กำหนดโทษสำหรับผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งได้รับการปล่อยชั่วคราวแล้วไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดของศาล (เพิ่มมาตรา 119/4)

โดยมีวัตถุประสงค์เป็นการปรับปรุงหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวให้เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลจะสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวก็ได้ ในกรณีที่ผู้นั้นยินยอม เพื่อเป็นมาตรการป้องกันมิให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหลบหนี และเมื่อมีการสั่งให้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวแล้วด้วยเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลจะเรียกประกันหรือหลักประกันจนเกินควรแก่กรณีมิได้ และต้องคำนึงถึงมาตรการป้องกันที่ได้ใช้กับผู้ปล่อยตัวชั่วคราวแล้วด้วย เช่นการจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวและเงื่อนไขและข้อตกลงที่ผู้ประกันได้ให้ไว้กับ

เจ้าพนักงาน การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้จะมีผลให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีฐานะยากจนซึ่งไม่มีประกันหรือหลักประกันเพียงพอจะนำมาวางแก่เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาล มีโอกาสจะได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวมากขึ้น สามารถกลับไปประกอบอาชีพหรือดำเนินชีวิตได้ตามปกติซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและไม่เป็นภาระต่องบประมาณรัฐในการดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยขณะถูกคุมขัง³⁶

เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ เนื่องจากปัจจุบันมีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการบังคับตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จึงสมควรให้นำอุปกรณ์ดังกล่าวไปใช้ในการติดตามตัวผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวและมีให้เรียกหลักประกันเกินสมควร เพื่อให้ผู้ต้องหาและจำเลยมีโอกาสดังกล่าวได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวมากขึ้น อีกทั้งสมควรกำหนดให้มีการสั่งการบังคับตามสัญญาประกันหรือลดจำนวนเงินที่ต้องใช้ตามสัญญาประกันโดยคำนึงถึงความพยายามของผู้ประกันในการติดตามผู้หลบหนี รวมทั้งความเสียหายที่เกิดขึ้นว่ามีมากน้อยเพียงใด และแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การบังคับตามสัญญาประกันในกรณีที่ต้องมีการบังคับคดีโดยเจ้าพนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดี เพื่อให้การบังคับคดีตามสัญญาประกันมีประสิทธิภาพมากขึ้น³⁷

3.3.8 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2558 ในส่วนที่เกี่ยวกับการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการปล่อยชั่วคราว

ต่อมาได้มีการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2558 โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2558 มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการปล่อยชั่วคราวได้ดังนี้

“มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา 108 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา(ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2547 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราวหรือศาลจะกำหนดเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติ หรือในกรณีที่ผู้นั้นยินยอมจะสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการหลบหนี หรือภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น แต่ถ้าผู้ถูกปล่อย

³⁶ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ. ... (ในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราว หลักเกณฑ์การบังคับคดีผู้ประกัน และการอุทธรณ์คำสั่งศาลที่ไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว) เรื่องเสร็จที่ 1172/2558

³⁷ บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่..) พ.ศ. ... (ในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราว หลักเกณฑ์การบังคับคดีผู้ประกัน และการอุทธรณ์คำสั่งศาลที่ไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว) เรื่องเสร็จที่ 1172/2558

ชั่วคราวมีอายุไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ แม่ผู้นั้นยินยอม จะสั่งให้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้ต่อเมื่อผู้นั้นมีพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุสมควรประการอื่น”

“มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา 110 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา(ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2547 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การเรียกประกันหรือหลักประกันตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองจะเรียกจนเกินควรแก่กรณีมิได้ และต้องคำนึงถึงเงื่อนไขและมาตรการป้องกันต่างๆ ที่ได้ใช้กับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวประกอบด้วย ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือข้อบังคับของประธานศาลฎีกาแล้วแต่กรณี”

“มาตรา 5 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา 117 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ. 2547

“ในกรณีที่มิคำสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดตามมาตรา 108 วรรคสามกับผู้ต้องหาหรือจำเลยใด ถ้าปรากฏว่าอุปกรณ์ดังกล่าวถูกทำลายหรือทำให้ใช้การไม่ได้ไม่ว่าโดยวิธีใดให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นหนีหรือจะหลบหนี”

“มาตรา 7 เมื่อครบสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีการประเมินความคุ้มค่าและภาระค่าใช้จ่ายของรัฐในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดตามมาตรา 108 วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นสมควรให้เก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ใช้อุปกรณ์ดังกล่าว ให้กำหนดอัตราค่าใช้จ่าย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งต้องมีข้อยกเว้นในการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ที่ไม่มียศพลเรือนที่จะชำระด้วย”

“หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันมีการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการบังคับตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา สมควรให้นำอุปกรณ์ดังกล่าวไปใช้ในการติดตามตัวผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ถ้ามีการทำลายอุปกรณ์ดังกล่าวหรือทำให้ใช้การไม่ได้ไม่ว่าโดยวิธีใด ให้สันนิษฐานว่าผู้ถูกปล่อยชั่วคราวนั้นหนีหรือจะหลบหนี และมีให้เรียกหลักประกันเกินสมควร เพื่อให้ผู้ต้องหาและจำเลยมีโอกาสได้รับการปล่อยชั่วคราวมากขึ้น อีกทั้งสมควรกำหนดให้มีการสั่งการบังคับตามสัญญาประกันหรือลดจำนวนเงินที่ต้องใช้ตามสัญญาประกัน โดยคำนึงถึงความพยายามของผู้ประกันในการติดตามผู้ที่หลบหนี รวมทั้งความเสียหายที่เกิดขึ้นว่ามีมากน้อยเพียงใด และแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การบังคับตามสัญญาประกันในกรณีที่ต้องมีการบังคับคดีโดยเจ้าพนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดี เพื่อให้การบังคับตามสัญญาประกันมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

สรุปสาระสำคัญของมาตรา 108 วรรคสามได้ดังนี้

1.ศาลจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่หรือเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติ หรือ

2.ในกรณีที่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวนั้นยินยอม ศาลจะสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวก็ได้

โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อป้องกันการหลบหนี หรือภัยอันตราย หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น และมีข้อยกเว้นสำหรับกรณีที่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวนั้นมีอายุไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ แม้ผู้นั้นยินยอม ศาลจะสั่งให้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวได้ต่อเมื่อผู้นั้นมีพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุสมควรประการอื่น และหลักการที่สำคัญอีกประการก็ยังคงมีอยู่คือ “จะเรียกเงินประกันแก่กรณีมิได้”

ตาราง 3.2 หลักเกณฑ์ที่สำคัญในการปล่อยชั่วคราว ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

อัตราโทษที่จำเลยถูกฟ้อง	การประกัน	การคัดค้าน	สิ่งที่จำเลยต้องกระทำก่อนได้รับการปล่อยตัว
โทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี	- ไม่มีประกัน - มีประกัน - มีประกัน และหลักประกัน	ไม่มี	- กรณีไม่มีประกัน จำเลยต้องสาบานหรือปฏิญาณตนว่าจะมาตามนัดหรือหมายเรียก
โทษจำคุกอย่างสูงเกิน 5 ปี	- มีประกันและ - มีหลักประกัน ด้วยหรือไม่ก็ได้	ไม่มี	- กรณีมีประกัน/มีประกัน หรือมีหลักประกัน
โทษจำคุกอย่างสูงเกิน 10 ปี	- มีประกันและ - มีหลักประกัน ด้วยหรือไม่ก็ได้	ศาลต้องถาม - พนักงานสอบสวน - พนักงานอัยการ - โจทก์ ว่าจะคัดค้านหรือไม่	ให้ผู้ประกัน หรือผู้เป็น หลักประกันลงลายมือชื่อ ในสัญญาประกัน

ตาราง 3.3 เปรียบเทียบหลักเกณฑ์การปล่อยชั่วคราวจำเลยตามกฎหมายไทยเดิมและที่แก้ไขใหม่

ประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา	กฎหมายเดิม	กฎหมายใหม่
1.มาตรา 108 (เพิ่ม ข้อความในวรรคสาม)	-กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่ หรือเงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อย ชั่วคราวปฏิบัติ -เพื่อป้องกันการหลบหนีหรือ เพื่อป้องกันภัยอันตรายหรือ ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจาก การปล่อยชั่วคราวได้	-กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับที่อยู่หรือ เงื่อนไขอื่นใดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ปฏิบัติ หรือ -ในกรณีที่ผู้นั้นยินยอมจะสั่งให้ใช้ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่น ใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัด การเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราว -เพื่อป้องกันการหลบหนี หรือภัย อันตราย หรือความเสียหายที่อาจ เกิดขึ้น
2.มาตรา 110 (เพิ่ม ข้อความในวรรคสาม)	-การเรียกประกันหรือ หลักประกันตามวรรคหนึ่งหรือ วรรคสอง จะเรียกจนเกินควรแก่ กรณีมิได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือ ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา	-การเรียกประกันหรือหลักประกันตาม วรรคหนึ่งหรือวรรคสองจะเรียกจนเกิน ควรแก่กรณีมิได้และต้องคำนึงถึง เงื่อนไขและมาตรการป้องกันต่างๆ ที่ ได้ใช้กับผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ประกอบด้วย ทั้งนี้ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กำหนดในกฎกระทรวง หรือข้อบังคับ ของประธานศาลฎีกา
3.มาตรา 117 (เพิ่มวรรคสอง)	-ไม่มีวรรคสอง	-ในกรณีที่มีคำสั่งให้ใช้อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดตาม มาตรา 108 วรรคสาม กับผู้ต้องหาหรือ จำเลยใด ถ้าปรากฏว่าอุปกรณ์ดังกล่าว ถูกทำลายหรือทำให้ใช้การไม่ได้ไม่ว่า โดยวิธีใดให้สันนิษฐานว่าผู้ต้องหา หรือจำเลยนั้นหนีหรือจะหลบหนี